

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

ÇEVRE SAĞLIĞI

EĞLENCE YERLERİ KONTROLÜ
850CK0027

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. UMUMA AÇIK YERLER.....	3
1.1. Sıhhi Müessese	3
1.1.1. Sıhhi Müessesenin Açılması	4
1.1.2. Sıhhi Müesseselerin Açılma Koşulları	4
1.1.3. Sıhhi Müesseselere İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Düzenlenmesi	4
1.1.4. Sıhhi Müesseselere Ruhsatlandırmasına İlişkin Kurumlar	5
1.1.5. Sıhhi Müesseselerin Asmak Zorunda Olduğu Levhalar.....	5
1.2. Umuma Açık İstirahat, Eğlence Yeri ve Diğer İş Yerleri	5
1.2.1. Umuma Açık Yerler ile İlgili Terimler	6
1.2.2. Umuma Açık Eğlence, Dinlenme Yerleri ve Diğer İşletme Yerleri ile İlgili Sınıflandırma	7
1.3. Umuma Açık İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Verilecek İşletmelerin Taşınması Gereken Şartlar	8
1.4. Umuma Açık İş Yeri açılması	10
1.5. İşletmecinin Değişmesi ve İş Yerinin Nakli Durumunda Yapılması Gerekenler.....	12
1.6. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerinin Ruhsatlandırılması.....	13
1.6.1. İçkili Yer Bölgesi	13
1.6.2. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerleri	14
UYGULAMA FAALİYETİ	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	21
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	22
2. UMUMA AÇIK EĞLENCE VE DİNLENME YERLERİNİN TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER	22
2.1. Umuma Açık eğlence ve Dinlenme Yerlerinin Taşınması Gereken Ortak Nitelikler	22
2.2. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerinin Taşınması Gereken Özel Şartlar.....	24
2.2.1. Gazino, Dans Salonu, Diskotek, Pavyon, Taverna, Açık Hava Gazinosu, Bar, Kokteyl Salonu ve Benzeri Eğlence Yerleri.....	26
2.2.2. Tiyatro, Sinema, Düğün Salonları, Sirk, Lunaparklar ve Gösteri Merkezleri	28
2.2.3. Kahvehane, Kır Kahvesi, Oyun Salonu, İnternet Salonu, Çay Bahçesi, Çay Ocağı ve Benzeri İş Yerleri.....	31
2.2.4. Berber ve Kuaförler.....	35
2.2.5. Taksi Durağı Yazıhanesi, Kapalı ve Açık Otoparklar ile Otogalerileri	36
2.2.6. Genelevler	38
2.2.7. Genelevlerin Teftişi.....	38
2.3. Rekreasyon	39
2.3.1. Rekreasyon Alanı	39
2.3.2. Rekreasyonun Faydaları	40
UYGULAMA FAALİYETİ	41
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	44
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	46
3. UMUMA AÇIK YERLERDE ÇALIŞTIRILACAK KİŞİLERDE ARANACAK SAĞLIK VE SOSYAL ŞARTLAR.....	46

3.1. Umuma Açık Yerlerde Çalıştırılacak Kişilerde Aranacak Nitelikler	46
3.2. Umuma Açık Sıhhi İş Yerlerinin Çalışanlar İçin Taşınması gereken Sağlık ve Sosyal Şartları.....	48
UYGULAMA FAALİYETİ	49
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	51
MODÜL DEĞERLENDİRME	52
CEVAP ANAHTARLARI.....	54
KAYNAKÇA.....	55

AÇIKLAMALAR

KOD	850CK0027
ALAN	Çevre Sağlığı
DAL/MESLEK	Çevre Sağlığı Teknisyenliği
MODÜLÜN ADI	Eğlence Yerleri Kontrolü
MODÜLÜN TANIMI	Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri ile ilgili işletmelerin teknik yönden, hijyenik yönden kontrolü ve sıhhi iş yerlerinde çalışanların sağlık ve sosyal şartlarının denetlenmesi bilgilerinin verildiği eğitim materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Denetim becerisi kazanmış olmak
YETERLİK	Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinin kontrolünü yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Mevzuat doğrultusunda umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri denetimini yapabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none">1. Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri ile ilgili işletmeyi teknik yönden kontrol edebileceksiniz.2. Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri ile ilgili işletmeyi hijyenik yönden kontrol edebileceksiniz.3. Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanların sağlık ve sosyal şartlarını denetleyebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Donanım: Bilgisayar, projektör Ortam: Derslik, uygulama laboratuvarı, bilgisayar, matbu evrak ve formlar, kalem, kâğıt, tutanak, ölçüm aleti (metre)
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İnsan fizyolojik ve sosyal gereksinimleri olan bir varlıktır. Bu gereksinimlerini karşılamak için umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerine ihtiyaç vardır. İnsanların faydalandığı bu yerlerin teknik ve hijyenik açıdan sağlığı olumsuz etkilemeyecek nitelikte olması gerekmektedir. Bu nitelikler birçok mevzuatla da tespit edilerek umuma açık eğlence ve dinlenme ile ilgili işletmelerin uyması zorunluluk hâline getirilmiştir.

Umuma açık sıhhi işletmelerde çalışanların taşınması gerekenler, işletmelerinde çalışanlara sağlamak zorunda olduğu sağlık ve sosyal şartlar mevzuatlarla tespit edilip uyulması zorunluluk hâline getirilmiştir.

Bu kapsamda çevre sağlığı teknisyeninin görevlerinden bir tanesi de umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinin mevzuata uygun faaliyet gösterip göstermediğinin kontrolünü yaparak denetleme evraklarını düzenlemektir.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri ile ilgili işletmeyi teknik yönden kontrol edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde bulunan dinlenme ve eğlence yerlerinin teknik yönden açılırken hangi şartları taşıdığını araştırınız.
- Çevrenizde bulunan içkili yerlerin teknik yönden açılırken hangi şartları taşıdığını araştırınız.
- İçkili yer-bölge komisyonunun kimlerden oluştuğu, görev ve sorumluluklarını araştırınız.

1. UMUMA AÇIK YERLER

Halkın eğlenmek, dinlenmek, konaklamak, oyun oynamak ve benzeri ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla ortaklaşa kullandığı yerlere verilen genel addır.

Açılması izne bağlı umuma açık yerlerin açılması, denetimi, faaliyetten alıkonulması, kapatılması, işletme izninin iptali ile bu yerleri açacak, işletecek ve bu yerlerde çalışacak kişilerde aranacak şartlar; 10 Ağustos 2005 gün ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2005/9207 karar sayılı “İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik”le belirlenmiştir. Umuma açık iş yerleri sıhhi müesseseler olarak kabul edilmektedir. Bu yüzden aşağıda sıhhi müesseseler ile kısa bilgiler yer almaktadır.

1.1. Sıhhi Müessese

Sıhhi müessese; gürültü, koku, zararlı atık ve benzeri etkileri ile çevresinde bulunanlara fiziksel, ruhsal ve sosyal yönlerden zarar vermeyen iş yerleridir.

Bu bakımdan, bu tür işletmelerin açılması, insanlardan ve yaşadıkları yerlerden uzak olması şartına bağlı bulunmaz.

Bu anlamda; bakkal, şarküteri, süpermarket, kuruyemişçi, kurukahveci, ekmek bayii, manav, lokanta, pizzacı, yemek satış yerleri, pastaneler, çay bahçeleri, taksi yazıhaneleri gibi çok çeşitli adlar altında faaliyet gösteren sıhhi iş yerlerinin de uygulamada buldukları fiziki mekân itibariyle sınıf ve özelliklerine göre niteliklere sahip olması gerekmektedir.

1.1.1. Sıhhi Müessesenin Açılması

Sıhhi nitelikte iş yerlerinden birisini açmak isteyenler; yapacağı işin niteliğine göre yönetmelikte belirtilen ölçütlere uygun olarak iş yerini veya işletmesini düzenledikten sonra sıhhi müesseseler için yönetmelikte gösterilen ilgili formu doldurularak yetkili merciye verilmelidir.

1.1.2. Sıhhi Müesseselerin Açılma Koşulları

Yetkili mercilere verilen başvuru formu üzerinde yapılacak incelemelerde iş yerinin özelliğine göre aşağıdaki kriterler esas alınır.

- İnsan sağlığına zarar verilmemeli,
- Tesis edilmiş yapıya, tarihi, turistik ve kültürel değerlere hasar verilmemeli ve çevre kirliliğine yol açılmamalı,
- Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması konusundaki düzenlemelerle ilgili olarak iş yerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili tüzüklere göre gerekli önlemler alınmış olmalı,
- 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamına giren gayrimenkullerin kütükte mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde sinema, tiyatro, kahvehane, gazino, pavyon, bar, kulüp, dans salonu ve benzeri eğlence ve toplantı yerleri ile fırın, lokanta, pastane, süthane gibi gıda ve beslenme yerleri ve imalathane, boyahane, basımevi, dükkân, galeri ve çarşı gibi yerler konusunda kat malikleri oy birliği ile karar almış olmalı,
- Özel yapı şeklini gerektiren fırın, sinema, tiyatro, otel, hamam, sauna, düğün salonu gibi iş yerleri için, yapı kullanma izin belgesi temin edilmiş olmalı,
- Otel, gazino, kahvehane, içki yerleri, bar, tiyatro ve sinema gibi umuma mahsus istirahat ve eğlence yerleri için, iş yeri açacak kişinin, genel asayiş ve güvenlik yönünden aranan şartları haiz bulunmalı,
- Karayolları kenarındaki iş yerleri için, karayolu trafik güvenliği yeterince sağlanmış olmalı,
- Yangın ve patlama tehlikesinin karşı olmak üzere yapılacak güvenli bir elektrik tesisatı yanında, ilgili mevzuatın öngördüğü yükümlülükler yerine getirilmiş bulunmalı,
- Otel, lokanta, kahvehane, gazino, pastane ve benzeri iş yerleri, LPG depo ve satış yerleri ile parlayıcı, patlayıcı yanıcı, yakıcı maddelerin satıldığı, depolandığı yerlerin bitişiğinde bulunmamalı,
- Kahvehane, bar, pavyon gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan diğer iş yerleri; okul, yurt, cami, bina ve tesislerinin mevzuatın öngördüğü ve bunları etkilemeyecek uzaklıkta bulunmalıdır.

1.1.3. Sıhhi Müesseselere İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Düzenlenmesi

Başvuru formu eksiksiz olarak doldurulmuşsa ilgiliye en geç başvurusunu izleyen iş günü içerisinde "iş yeri açma ve çalışma ruhsatı" verilir. Ancak, ilgilinin beyanına göre düzenlenen ruhsat müktesep hak doğurmaz. Buna göre;

İş yerinin bulunduğu yere göre (belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında) yetkili merci tarafından açma ve çalışma ruhsatı verilen iş yerlerinin, bu konuda yasal yetkili bulunan kamu, kurum ve kuruluşlarına hemen bildirilerek ruhsat verilmiş tarihini izleyen bir ay içerisinde yukarıda sayılan hükümler çerçevesinde kontrol ettirilmesi gerekir.

Bu süre içinde yapılan kontrol sonucu yönetmelikte öngörülen esaslara aykırı olmadığı saptanan iş yerine verilen ruhsat kesinleşir.

Bir ay içerisinde yapılan ilk kontrol ve denetimde yönetmelikte öngörülen kriterlere aykırı beyan ve durumun saptanması hâlindeyse işyerinin mevzuata uygun hâle getirilmesi için ilgiliye bir defaya mahsus olmak üzere on beş gün süre verilir. Buna rağmen aykırılığın giderilmediğinin anlaşılması hâlinde, ruhsat iptal edilerek iş yeri kapatılır ve ilgililer hakkında ayrıca yasal işlem yapılır.

1.1.4. Sıhhi Müesseselere Ruhsatlandırmasına İlişkin Kurumlar

3572 Sayılı İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Kanun ve bu Kanun'un Uygulama Yönetmeliği'ne göre; bu kanunun uygulanmayacağı iş yerleri dışında kalanlar ve sıhhi müesseseler;

- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan tüm iş yeri ve işletmeler valilik ve kaymakamlarca,
- Belediye ve mücavir alan sınırları içinde kalan tüm iş yerleri ve işletmeler belediyelerce ruhsatlandırılmaktadır.

1.1.5. Sıhhi Müesseselerin Asmak Zorunda Olduğu Levhalar

İş yerlerinde; iş yeri açma ve çalışma ruhsatı, maliye vergi levhası ile fiyat ve ücret tarifesi dışında başka bir levha asılması zorunlu kılınmaz.

1.2. Umuma Açık İstirahat, Eğlence Yeri ve Diğer İş Yerleri

Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi amacı ile gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler, sinema, kahvehane ve kiraathaneler ile kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri, İnternet kafeler, lunaparklar, sirkler, rekreasyon alanları ve benzeri yerlerdir.

Resim 1.1: Umuma açık eğlence yeri

1.2.1. Umuma Açık Yerler ile İlgili Terimler

Umuma açık yerler ile ilgili bazı kavramlar aşağıda verilmektedir.

- **Umuma açık istirahat ve eğlence yeri doğal kaynakları:** Hava, su, toprak ve doğada bulunan cansız varlıkları ifade eder.
- **Çevre sağlığı:** Bir canlının yaşamını sürdürmek için içinde bulunduğu ortamda ihtiyaçlar piramidi içerisinde etkileşime girdiği her türlü faktörün istenmeyen etkilerinin engellenmesi amaçlı fikir ve faaliyetlerdir.
- **İşyeri açma ve çalışma ruhsatı:** Yetkili idareler tarafından bu yönetmelik kapsamındaki iş yerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için verilen izni ifade eder.
- **Mahallin en büyük mülki idare amiri:** İllerde valiyi, büyükşehir belediyesi hudutları içinde kalanlar dâhil ilçelerde kaymakamı ifade eder.
- **Kolluk:** Polis ve jandarma teşkilatını ifade eder.
- **Konaklama yeri:** Otel, motel, pansiyon ve kampingler gibi, asıl fonksiyonları müşterilerin geceleme ihtiyaçlarını sağlamak olan yerlere denir.
- **Motel:** Aslen, arabayla seyahat edenlerin bir gecelik kalabilecekleri, hizmetleri sınırlı otellere motel denir. Günümüzde, ziyaretçileri diğer ulaşım araçlarıyla da gelebilen geleneksel oteller de bu ismi alabilmektedir.
- **Pansiyon:** Tamamı veya bir kısmı nispeten devamlı ikamete elverişli ve istenildiğinde iaşe ihtiyacını da karşılayan konaklama tesislerine pansiyon denir.
- **Kamping:** Karayolları güzergâhları ve yakın çevrelerinde kent girişlerinde deniz, göl, dağ gibi doğal güzelliği olan yerlerde kurulan ve genellikle turistlerin kendi imkânlarıyla geceleme, yeme, içme, dinlenme, eğlence ve spor ihtiyaçlarını karşıladıkları, en az 30 ünitelik tesislerdir.

Tatilcilerin çadır, karavan vs. gibi geçici konaklama yerlerinde kaldıkları tatil alanı.

- **Umuma mahsus yer:** Hiçbir kayıt ve şarta bağlı olmaksızın herkesin faydalanmasına açık park, meydan, cadde ve sokak gibi kamuya ait yerlere denir.
- **Umuma açık yer:** Herkesin belli şartlara uymak suretiyle girip çıkabileceği yerlere denir.
- **Lokantalar:** Kazanç amacıyla açılmış, para karşılığında yemek yenen yere verilen addır (restoran).
- **Hamburgerci:** Hamburger yapılıp satılan yer
- **Kebabçı:** Kebap yapılıp satılan yer
- **Pizzacılar:** Pizza yapılıp satılan yer
- **Bakkal:** Yiyecek, içecek ve başka gereksinim maddelerinin perakende olarak satıldığı dükkânlara verilen isim
- **Marketler:** Zaman içinde bakkalların yerini almış, her türlü yiyecek maddesinin, ev ve büro ihtiyaçlarının bulunabildiği dükkânlardır. Daha çok ürün bulunabilmesine göre sırayla mini, süper, mega, hiper gibi dereceleri vardır.
- **Berber dükkânları:** Uğraşı saç, sakal kesmek, tıraş etmek olan kimsenin işini yaptığı dükkân
- **Kuaförler:** Kadın ya da erkeklerin özellikle saç ve diğer makyaj (manikür, pedikür gb.) bakımlarının yapıldığı berber dükkânları
- **Kullanılmış eşya satan dükkânlar:** Kullanılmış eşyaların alınıp satıldığı dükkânlara verilen isim
- **Genel evler:** Genel kadınların bir arada oturarak fuhuş yaptıkları veya bu maksat için toplandıkları yerlere genel ev ismi verilir.

1.2.2. Umuma Açık Eğlence, Dinlenme Yerleri ve Diğer İşletme Yerleri ile İlgili Sınıflandırma

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri şu şekilde sınıflandırılır;

- **Konaklama yerleri**
 - Otel
 - Motel
 - Pansiyon
 - Kamping

➤ **İçkili yerler**

- Gazino
- Pavyon
- Meyhane
- Bar
- Birahane
- İçkili lokanta
- Taverna

➤ **Eğlence ve oyun yerleri**

- Sinema
- Kahvehane
- Kırathane
- Elektronik oyun yerleri
- İnternet kafe
- Lunapark
- Sirk

➤ **Umuma açık diğer işletmeler**

- Lokantalar, hamburgerci, kebapçı, hamburgerci ve pizzacılar
- Bakkal ve marketler
- Berber dükkânları
- Yüzme havuzları ve hamamlar
- Genel çamaşırhaneler
- Kullanılmış eşya satan dükkânlar
- Genel evler

1.3. Umuma Açık İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Verilecek İşletmelerin Taşınması Gereken Şartlar

Umuma açık yerlerle ilgili iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin şartlar 10.08 2005 tarih ve 25902 sayılı İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerince belirlenmiştir.

Bu Yönetmelik, 24.4.1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 4/7/1934 tarihli 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı Kanun İdaresi Kanunu, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilecek işletmeler aşağıda belirtilen şartları taşımak zorundadır:

- İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak mevzuatta öngörülen tedbirlerin alınmış olması gerekir.
- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamına giren gayrimenkullerin, tapu kütüğünde mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde sinema, tiyatro, kahvehane, gazino, pavyon, bar, kulüp, dans salonu ve benzeri eğlence ve toplantı yerleri, fırın, lokanta, pastane, süthane gibi gıda ve beslenme yerleri, imalathane, boyahane, basımevi, dükkân, galeri ve çarşı gibi iş yerlerinin açılması hususunda kat maliklerinin oy birliği ile karar alması gerekmektedir.

Tapuda iş yeri olarak görünen yerlerde, umuma açık eğlence ve dinlenme yeri açılması durumunda yönetim planında aksine bir hüküm yoksa kat maliklerinin oy çokluğu ile aldığı kararı bulunmalıdır.

- Özel yapı şeklini gerektiren sinema, tiyatro, düğün salonu, otel, hamam, sauna, ekmek fırını yapı kullanma izin belgesi alınmış olmalıdır.
- Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinde genel asayiş ve güvenlik yönünden yetkili kolluk kuvvetinin görüşünün alınmış olması gerekmektedir.
- Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinin, patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddeler üretilen, satılan, kullanılan, depolanan yerler ile gaz dolum tesislerine mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunmalıdır.
- Karayolu kenarındaki iş yerleri için karayolu trafik güvenliği sağlanmalıdır.
- Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri; patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddelerin üretildiği, satıldığı ve depolandığı iş yerleri; otuz kişiden fazla çalışanın bulunduğu her türlü iş yerleri, ana giriş kapıları dışında cadde ve sokağa doğrudan bağlantısı olmayan ve birden fazla iş yerinin bir arada bulunduğu iş hanı, çarşı ve benzeri iş yerlerinde yangına karşı gerekli önlemlerinin alındığını gösteren itfaiye raporunun alınması, diğer iş yerlerinde ise yangına karşı gerekli tedbirlerin alınmış olması gerekmektedir.
- Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinden meyhane, bar, kahvehane, kıraathane, elektronik oyun merkezi ile açıkta alkollü içki satılan iş yerlerinin okul, yurt, mabet bina ve tesislerine mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunmalıdır.
- Engellilerin iş yerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirler alınmalıdır.
- Yabancı uyrukluların iş yeri açması ve çalıştırması konusunda, yabancılarla ilgili mevzuat hükümlerine uyulması gerekir.
- Turizm işletme belgeli tesisler, işletme belgesinin düzenlenmesine esas hususlarla ilgili olarak sadece Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından denetlenir.
- Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri için bu hususlar iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilmeden önce yerinde kontrol edilir.
- Adresi ve işleticisi aynı olan ve birden fazla faaliyet konusu bulunan iş yerlerine, ana faaliyet dalı esas alınarak tek ruhsat düzenlenir. Tali faaliyet konuları ruhsatta ayrıca belirtilir.

- Aynı adreste bulunsa bile ana faaliyet konusu veya işletmecisi farklı olan iş yerlerine ayrı ayrı ruhsat düzenlenir.
- İş yerlerinin depo olarak kullandıkları yerler, iş yeri açma ve çalışma ruhsatında gösterilir.
- Yetkili idareler, iş yeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapacakları denetimlerde bu hususların yerine getirilip getirilmediğini kontrol eder.
- Yönetmelik kapsamına girmesine rağmen adı ve nitelikleri belirtilmeyen sıhhi bir iş yerinin açılması hâlinde, benzeri iş yerleri için öngörülen esaslara göre işlem yapılır.
- İş yeri açma ve çalışma ruhsatı, iş yerinde herkesin görebileceği şekilde asılır.

1.4. Umuma Açık İş Yeri açılması

Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak iş yeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan iş yeri açılmaz ve çalıştırılmaz.

İş yeri ruhsatları yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından bu yönetmelikte öngörülen sürede imzalanır; ruhsat için ayrıca, meclis veya encümen tarafından bir karar alınmaz. Ruhsat, Örnek 1.1’de yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenir.

T.C. İL ÖZEL İDARESİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI BELEDİYE BAŞKANLIĞI İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI	
Adı soyadı :	
İşyerinin unvanı :	
Faaliyet konusu :	
İşyerinin adresi :	
İşyerinin sınıfı :	
Veriliş tarihi :	
	Adı Soyadı Unvanı Mühür ve İmza

Örnek 1.1: İş yeri açma ve çalışma ruhsatı

İş yeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, iş yerlerini bu yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1.2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.

SIHHÎ İŞ YERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI BAŞVURU/BEYAN FORMU
İL ÖZEL İDARESİNE
BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

- 1- Adı-Soyadı :.....
2- İş yerinin unvanı :.....
3- Faaliyet konusu :.....
4- İş yerinin adresi :.....
Tel. no : e-posta:.....
5- Pafta ve parsel nu:.....
6- Mülkiyet durumu Kira (Kira sözleşmesi) Malik (Tapu sureti)
7- İş yerinin kullanım alanı :..... m2
8- Kayıtlı olduğu vergi dairesi adı ve vergi nu:
9- T.C. kimlik numarası:.....
10- Ustalık belge nu:.....(Ticaret siciline kayıtlı olanlardan istenmez)
11- İşyerinin bulunduğu yer: Yerleşim yeri Sanayi bölgesi Endüstri bölgesi
Sanayi sitesi Diğer
12- Çalışacak personel sayısı :.....
13- İstenen ruhsatın türü: Sıhî müessese Umuma açık istirahat ve eğlence yeri
14- Esnaf ve sanatkâr ise sicil tasdiknamesi ile oda kayıt belgesi : Var Yok
15- Kat Mülkiyeti Kanunu'na tabi ise alınması gereken izin Var Yok
16- Özel yapı şeklini gerektiren iş yeri ise gerekli izin Var Yok
17- Karayolu trafik güvenliği gerektiren ise gerekli izin Var Yok
18- İtfaiye raporu gerektiren iş yerii ise itfaiye raporu Var Yok
19- Umuma açık istirahat ve eğlence yeri ise mesafe krokisi Var Yok
20- Özürlü ve engellilerin giriş ve çıkışını kolaylaştıracak tedbirler Var Yok

Açmak istediğim iş yeriyle ilgili olarak yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu beyan eder, iş yerime açma ve çalışma ruhsatı verilmesini arz ederim.

Adı ve Soyadı
İmza
Kaşe
Tarih

Gerçeğe aykırı beyanda bulunulması hâlinde beyan sahipleri hakkında ilgili mevzuat hükümleri ve Türk Ceza Kanunu'na göre işlem yapılır.

14, 15, 16, 17,18 ve 19 sıra nu'lu belgelerin bu beyana tabi iş yerleri için forma eklenmesi zorunludur.

Örnek 1.2: Sıhî iş yeri açma ve çalışma ruhsatı başvuru/beyan formu

Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 1.3'te yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar.

BAŞVURU VE BEYAN FORMU ALINDI BELGESİ

Müracaat sahibinin adı soyadı :
İş yerinin unvanı :
Müracaatın alındığı tarih ve saat :
Kayıt no :

Varsa eksik belge :

1-

2-

3-

Müracaatı kabul eden memurun

Adı soyadı :

Unvanı :

İmza :

Örnek 1.3: Başvuru ve beyan alındı belgesi

16/12/2003 tarihli ve 25318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ekindeki listede yer alan işletmelerle, birinci sınıf gayrisihhi müessese grubunda yer alan işletmelerin aynı olması durumunda, yetkili idareler ruhsat verirken Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) dosyasında yer alan belgelere göre işlem yapar.

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri için düzenlenen iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneği en geç yedi gün içinde yetkili idare tarafından kolluğa gönderilir.

1.5. İşletmecinin Değişmesi ve İş Yerinin Nakli Durumunda Yapılması Gerekenler

- Ruhsatta belirtilen faaliyet konusu ve adresin değişmemesi kaydıyla iş yerinin devredilmesi hâlinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir.
- İş yerine yeni ortak alınması veya ortaklardan birinin ayrılması durumunda yeni ruhsat düzenlenmez.
- İş yerinin başka bir adrese nakledilmesi hâlinde yeniden ruhsatlandırılması esastır.
- Mahalle, cadde, sokak ve benzeri yerlerin isim veya numaralarının değişmesi nedeniyle aynı iş yeri için yeni ruhsat düzenlenmez. Ruhsatta yer alan bilgiler güncellenir.
- İş yeri sahibinin ölümü hâlinde, yeni ruhsat düzenlenmeksizin kanuni mirasçıları adına eski ruhsatın intibakı yapılır.

- Ruhsatın yenilenmesi veya intibakı gereken hâllerde yetkili idareye en geç üç ay içinde müracaat edilmesi zorunludur. Bu süre mirasçılar için altı ay olarak uygulanır. Süresi içinde müracaat yapılmadığının yetkili idarelerce tespiti durumunda tespit tarihinden itibaren on beş günlük süre verilir. Bu süre sonunda ruhsat yenilenmediği veya intibak yaptırılmadığı hâllerde ruhsat iptal edilir.

1.6. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerinin Ruhsatlandırılması

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerine ait bilgiler ile ruhsatlandırılması için mevzuatla belirtilen kriterler aşağıda verilmiştir.

1.6.1. İçkili Yer Bölgesi

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından valilik veya kaymakamlığın görüşü alınarak tespit edilen ve içerisinde şarap ve bira dâhil her türlü alkollü içeceğin verilebileceği iş yerlerinin açılacağı bölgeye verilen addır.

Resim 1.2: Umuma açık içkili yer bölgesi

Aşağıda bu konu ile ilgili terimlerin kısa açıklamaları verilmektedir.

- **İçki:** Şarap ve bira gibi hafif alkollü içkiler dâhil her türlü alkollü içeceklere içki denir.
- **İçkili yer:** Kadehle içki satılan umuma açık yerlere denir.
- **İçkili yer komisyonu:** Şehir ve kasabalarda içkili yerlerin hangi mıntikalarda bulunabileceğini tespit ile yetkili ve görevli komisyondur.

1.6.1.1. İçkili Yer Bölgesinin Tespiti

İçkili yer bölgesi, mülki idare amirinin genel güvenlik ve asayiş durumu hakkındaki görüşü doğrultusunda belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye meclisi, bu sınırlar dışında il genel meclisi tarafından tespit edilir.

İçkili yer bölgesi haricinde içkili yer açılmaz.

1.6.1.2. İçkili Yer Bölgesi Olarak Tespit Edilemeyecek Yerler

- Hükümet binaları, hapisane ve ıslah evleri; her türlü mabet, dini kurum ve kuruluşlar; sanat müesseseleri, maden ocakları, inşaat yerleri, patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddeler üretilen, satılan ve depolanan yerler ile gaz dolum tesisleri yakınında,
- Konaklama yerleri hariç olmak üzere, otoyolları ve karayollarının her iki tarafında sınır çizgisine iki yüz metreden yakın mesafe içinde,
- Otogar ve otobüs terminallerinde,
- Resmî ve özel okul binaları, ilk ve orta öğretim öğrencilerinin barındığı öğrenci yurtları ile anaokullarına yüz metreden yakın mesafe içinde, tespit edilemez.

1.6.2. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerleri

Kişilerin tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi, konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kiraathaneler, kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zekâ geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri, internet kafeler, lunaparklar, sirkler ve benzeri yerlerdir.

1.6.2.1. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerinin Açılması

Umuma açık eğlence ve dinlenme yeri açmak ve işletmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler Örnek 1.1'de yer alan başvuru ve beyan formu ile yetkili idareye başvurur.

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerinin açılması ve faaliyette bulunmasına belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde belediye, bu alanlar dışında il özel idaresi tarafından izin verilir.

İl özel idaresi ve belediyeler, Umuma açık eğlence ve dinlenme yeri ruhsatını vermeden önce kolluk kuvvetinin görüşünü alır.

Yetkili kolluk kuvveti, açılacak yerin genel güvenlik ve asayişin korunması açısından kolaylıkla kontrol edilebilecek bir yerde ve konumda olup olmadığını dikkate alarak iş yeri hakkındaki görüşünü mülki idare amiri vasıtasıyla yedi gün içinde bildirir.

Umuma açık eğlence ve dinlenme yeri açılması hususundaki başvurular yetkili idareler tarafından bir ay içinde sonuçlandırılır.

Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, resmî ve özel okul binalarından ve ilk ve orta öğretim öğrencilerinin barındığı öğrenci yurtları ile anaokullarından, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları için bu zorunluluk aranmaz. Ancak söz konusu özel öğretim kurumlarıyla yukarıda belirtilen türdeki iş yerleri aynı binada bulunamaz.

Resim 1.3: Umuma açık eğlence ve dinlenme yeri

Turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde yukarıda belirtilen iş yerleri ile okullar arasında yüz metre şartı aranmaz.

Sabit veya seyyar olarak kullanılan kara, deniz, hava ve her çeşit taşıma araçlarının umuma açık eğlence ve dinlenme yeri olarak kullanılmasının istenmesi hâlinde, deniz araçları için bağlı olduğu veya bulunduğu liman başkanlığının, diğerleri için ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşü alınır.

İzin almadan açılan umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri, yetkili idarelerin ilgili birimleri tarafından sebebi bir tutanakla belirlenmek ve mühürlenmek suretiyle re'sen kapatılır.

Kollukça, izin almadan açıldığı tespit edilen umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri düzenlenecek bir tutanakla kapatılmak üzere yetkili idareye bildirilir. Yetkili idare yapılan bildirim üzerine izin almadan açılan yeri kapatarak en geç üç gün içinde kolluğa bilgi verir.

1.6.2.2. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerinin Açılış ile Kapanış Saatleri

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinin açılış ve kapanış saatleri belediye sınırları içinde belediye encümeni, bu yerler dışında il encümeni tarafından tespit edilir.

İskele, istasyon, hava meydanı, terminal, garaj, benzin istasyonu ve benzeri yerler ile kara, deniz ve hava ulaşım merkezleri ile fuar, panayır, sergi ve pazar kurulması gibi zorunluluk arz eden yer ve zamanlarda, sabahçı kahvesi ve benzeri diğer tesislere, bağlı olduğu kolluk kuvvetinin görüşü alınmak suretiyle yetkili idare tarafından geçici veya sürekli izin verilebilir

1.6.2.3. Umuma Açık İstirahat ve Eğlence Yerlerinin Mesafe Ölçümü

Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin açılmasına izin verilirken mesafe ölçümünde, bina ve tesislerin varsa bahçe kapıları, yoksa bina kapıları, kapıların birden fazla olması durumunda en yakını esas alınır. Yüz metre uzaklığın ölçümünde, mevcut cadde ve sokaklar üzerinden yaya yolu kullanılarak yaya kurallarına göre gidilebilecek en kısa mesafe dikkate alınır.

Bu tür yerlerin açılmasına izin verilirken o yerin en az yüz metre civarında okul bulunup bulunmadığının yanı sıra bu işyerlerinin özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ve okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları ile aynı binada olup olmadığı ve içkili yer bölgesinde bulunup bulunmadığı yetkili idarelerce tespit edilir.

1.6.2.4. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerinde Canlı Müzik Yayını

Lokantalara, içkili yerlere ve meskûn mahal dışında bulunan çay bahçelerine, halkın huzur ve sükûnu ile kamu istirahatı açısından sakınca bulunmaması kaydıyla yapılacak ölçüm ve kontrolü müteakip, yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği kişinin kararıyla canlı müzik izni verilir. Canlı müzik izni ruhsata işlenmez. Ancak görevliler sorduğu zaman gösterilebilecek şekilde iş yerinde bulundurulur.

Canlı müzik izni verilen yerlerde, belirlenen saatler dışında ve ilgili mevzuatta belirtilen ses seviyelerinin üstünde halkın huzur ve sükûnunu bozacak şekilde yayın yapılması durumunda izin iptal edilir. Bu hususlar, canlı müzik izni verilirken işletme sorumlusuna tebliğ edilir.

İşletme sorumluları, canlı olarak veya elektronik cihazlarla yapılan müzik yayınının tespit edilen saatleri aşmamasını ve gerekli ikaz levhalarının asılmasını sağlar.

1.6.2.5. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerine Geçici Süreyle Faaliyetten Men ile İdari Para Cezası Uygulanması

2559 sayılı Kanununun 8'inci maddesinde sayılan hususların tespiti hâlinde belirtilen iş yerleri otuz günü geçmemek üzere, mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından geçici süreyle faaliyetten men edilir. Faaliyetten mene ilişkin onay uygulanmak üzere yetkili idareye bildirilir. Yetkili idare en geç üç iş günü içinde faaliyetten mene ilişkin kararı iş yerini mühürlemek suretiyle uygulayarak buna ilişkin tutanağın bir suretini ilgili mülki makama gönderir.

2559 sayılı Kanununun 6'ncı maddesinde belirtilen hususların tespiti hâlinde, yetkili idare tarafından mezkûr maddede belirtilen usule göre idari para cezası uygulanır.

1.6.2.6. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerine Faaliyetten Men Kararının Uygulanması

Geçici süreyle faaliyetten men kararı aşağıdaki esaslar çerçevesinde yerine getirilir:

- Kapatma kararı iş yeri sahibine veya kanuni temsilcisine tebliğ edilir ve kapatma işlemine hazırlanması için azami yirmi dört saat süre tanınır.
- Kapatma işleminde iş yeri sahibi ve/veya kanuni temsilcisi hazır bulundurulur.
- Kapatılan yerden, kapanma süresince bozulabilecek mallar ile kişinin özel ve zaruri eşyalarının çıkarılmasına izin verilir.
- Kapatma işleminde yangın, su baskını, hırsızlık gibi durumları önleyici tedbirler alınır.
- İş yerinin pencere ve kapıları kapatılmak suretiyle dışarıyla teması kesilir.
- İş yerinin dışa açılan bütün kapıları mühürlenir.
- Kapatma tutanağında kapatma nedeni, tarihi ve saati belirtilir ve hazır bulunanlar tarafından imzalanır.
- İş yeri sahibi veya kanuni temsilcisinin imzadan kaçınması hâlinde, bu durum tutanakta belirtilir.
- Kapatılan yerin tekrar açılmasında da açılış tarihi ve saati yazılarak açma ve teslim tutanağı hazır bulunanlar tarafından imzalanır.
- Geçici süreyle faaliyetten men işlemine karşı açılan davanın idare aleyhine sonuçlanması hâlinde umuma açık eğlence ve dinlenme yeri bir tutanakla açılarak iş yeri sahibi veya kanuni temsilcisine teslim edilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ İşletmeyi teknik yönden kontrol etmek için ön hazırlıkları yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İşletmeyi teknik yönden kontrol için denetleme tutanağını hazırlayınız➤ Denetlemede kullanılacak kırtasiye (kalem, kâğıt vb.) malzemelerini hazırlayınız.➤ Denetleme yerine ulaşmak için araç temini için gerekli hazırlıkları yapınız.
➤ Sıhhi müesseseleri diğer müesseselerden ayırt ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Yaşadığınız çevrede bulunan sıhhi müesseseler ile gayri sıhhi müesseselere giderek aralarındaki farkları belirleyiniz.
➤ Sıhhi müesseselerin açılma koşullarını tespit ediniz	<ul style="list-style-type: none">➤ Sıhhi müesseselerin insan sağlığına zarar vermeme konusunda gerekli hassasiyeti gösterip göstermediklerini inceleyiniz.➤ Tesis edilmiş sıhhi müesseseleri, tarihi, turistik ve kültürel değerlere hasar verip vermediklerini ve çevre kirliliğine yol açılıp açmadıklarını inceleyiniz.➤ Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması konusundaki düzenlemelerle ilgili olarak iş yerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili tüzüklere göre gerekli önlemler alınmış mı inceleyiniz.➤ Otel, gazino, kahvehane, içki yerleri, bar, tiyatro ve sinema gibi umuma mahsus eğlence ve dinlenme yerleri için, iş yeri açacak kişinin, genel asayiş ve güvenlik yönünden aranan şartları haiz bulunup bulunmadığını inceleyiniz.➤ Karayolları kenarındaki iş yerleri için, karayolu trafik güvenliği yeterince sağlanmış mı inceleyiniz.➤ Yangın ve patlama tehlikesinin karşı olmak üzere yapılacak güvenli bir elektrik tesisatı yanında, ilgili mevzuatın öngördüğü yükümlülükler yerine getirilmiş mi inceleyiniz.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Otel, lokanta, kahvehane, gazino, pastane ve benzeri iş yerleri, LPG depo ve satış yerleri ile parlayıcı, patlayıcı yanıcı, yakıcı maddelerin satıldığı, depolandığı yerlere yakınlığını inceleyiniz. ➤ Kahvehane, bar, pavyon gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan diğer iş yerleri; okul, yurt, cami, bina ve tesislerinin mevzuatın öngördüğü ve bunları etkilemeyecek uzaklıkta olup olmadıklarını inceleyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umuma açık sıhhi müesseselerin ruhsatlarını kontrol ediniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaşadığınız çevrede bulunan umuma açık sıhhi müesseselere giderek ruhsatlarını inceleyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umuma açık sıhhi müesseselerin asmak zorunda oldukları levhaları kontrol ediniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaşadığınız çevrede bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinde; iş yeri açma ve çalışma ruhsatı, maliye vergi levhası ile fiyat ve ücret tarifesi asıp asmadıklarını inceleyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umuma açık sıhhi müesseselerin sınıflandırmasını yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinden konaklama yerlerini belirleyiniz. ➤ Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinden içkili yerleri belirleyiniz. ➤ Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinden eğlence ve oyun yerlerini belirleyiniz. ➤ Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinden diğer işletme yerlerini belirleyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umuma açık iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilecek işletmelerin taşınması gereken şartları kontrol ediniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2005 tarih ve 25902 sayılı iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin yönetmelik hükümlerini inceleyiniz. ➤ Yaşadığınız çevrede bulunan umuma açık iş yerlerini inceleyerek açma ve çalışma ruhsatı verilecek işletmelerin taşınması gereken şartları taşıyıp taşımadıklarını inceleyiniz.

<p>➤ Umuma açık iş yerinin nakli ve işletmecinin değişmesi durumunda yapılması gerekenleri belirleyiniz.</p>	<p>➤ Umuma açık işyerinin nakli ve işletmecinin değişmesi durumunda ruhsatlandırılmada hangi işlemler yapılacağını belirleyiniz.</p> <p>➤ Umuma açık işyerinin nakli ve işletmecinin değişmesi durumunda ruhsatın yenilenmesi veya intibakı gereken hâllerde yetkili idareye ne kadar sürede müracaat edilmesi gerektiğini tespit ediniz.</p>
<p>➤ Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri ile ilgili denetleme tutanağını düzenleyiniz</p>	<p>➤ Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile ilgili denetleme tutanağında bulunan bölümleri inceleyiniz.</p> <p>➤ Mevzuatta belirtilen yazışma kurallarına uyunuz.</p>
<p>➤ Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri ile ilgili denetleme raporunu düzenleyiniz</p>	<p>➤ Mevzuatta belirtilen yazışma kurallarına uyunuz.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi umuma açık içkili yerlerden değildir?
A) Gazino B) Meyhane C) Kahvehane D) Pavyon E) Bar
2. Aşağıdakilerden hangisi eğlence ve oyun yerlerinden değildir?
A) Sinema
B) Lunapark
C) Kırathane
D) Sirk
E) Taverna
3. Aşağıdakilerden hangisi içkili yer bölgesi tespit edilemeyecek yerlerdendir?
A) Hükümet binaları, hapisane ve ıslah evleri; her türlü mabet, dini kurum ve kuruluşlar; sanat müesseseleri, maden ocakları, inşaat yerleri; patlayıcı, parlayıcı, yanıcı ve benzeri tehlikeli maddeler üretilen, satılan ve depolanan yerler ile gaz dolmuş tesisleri yakınında
B) Konaklama yerleri hariç olmak üzere, otoyolları ve karayollarının her iki tarafında sınır çizgisine iki yüz metreden yakın mesafe içinde
C) Otogar ve otobüs terminallerinde
D) Resmî ve özel okul binaları, ilk ve orta öğretim öğrencilerinin barındığı öğrenci yurtları ile anaokullarına yüz metreden yakın mesafe içinde
E) Hepsi
4. Aşağıdakilerden hangisi gürültü, koku, zararlı atık ve benzeri etkileri ile çevresinde bulunanlara fiziksel, ruhsal ve sosyal yönlerden zarar vermeyen iş yerlerine verilen genel addır?
A) Gayrisihhi müesseseler
B) Sıhhi müesseseler
C) Umumi müesseseler
D) Gayriumumi müesseseler
E) Ticarethaneler
5. Aşağıda verilen sürelerden hangisi umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerine kapatma kararı iş yeri sahibine veya kanuni temsilcisine tebliğ edildikten sonra, kapatma işlemine hazırlanması için azami tanınan zamandır?
A) 24 saat
B) 48 saat
C) 72 saat
D) 12 saat
E) 4 gün

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri ile ilgili işletmeyi hijyenik yönden kontrol edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizdeki umuma açık sıhhi istirahat ve eğlence yerlerine giderek taşıması gereken hijyenik ortak şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırınız.
- Çevrenizde bulunan gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonu ve benzeri eğlence yerlerinin taşıması gereken özel şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırınız.
- Çevrenizde bulunan tiyatro, sinema, düğün salonları, sirk, lunaparklar ve gösteri merkezlerinin taşıması gereken özel şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırınız.
- Çevrenizde bulunan kahvehane, kır kahvesi, oyun salonu, İnternet salonu, çay bahçesi, çay ocağı ve benzeri iş yerlerinin taşıması gereken özel şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırınız.
- Çevrenizde bulunan berber ve kuaförlerin taşıması gereken özel şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırınız.
- Çevrenizde bulunan taksi durağı ve yazıhanesi, kapalı ve açık otoparklar ve otogalerilerinin taşıması gereken özel şartları taşıyıp taşımadıklarını araştırınız.

2. UMUMA AÇIK EĞLENCE VE DİNLENME YERLERİNİN TAŞIMASI GEREKEN NİTELİKLER

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinin taşıması gereken ortak ve özel şartlar aşağıda ayrıntılı olarak verilmektedir.

2.1. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerinin Taşımaya Gereken Ortak Nitelikler

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerlerinin taşıması gereken nitelikler 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerince belirlenmiştir.

Umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri ile ilgili işletmelerde aranacak asgari ortak şartlar aşağıda verilmiştir;

- İş yeri amaca uygun bir şekilde tasarlanmış, temiz ve aydınlık olacaktır.
- İş yerinin havalandırma tertibatı bulunacak; ısıtma ve havalandırma soba, kalorifer veya klima sistemlerinden uygun olanı ile yapılacaktır.
- Tek ruhsatla açılan ve birden fazla faaliyet alanı bulunan iş yerlerinde her faaliyet dalı için ilgili bölümlerde öngörülen şartlar ayrıca aranacaktır.
- On kişiden fazla çalışanı bulunan müstakil iş yerlerinde dinlenme yeri, kıyafet değiştirme kabini, bay ve bayan için ayrı tuvalet bulunacaktır. Ancak birden fazla iş yerinin bulunduğu iş hanı, iş merkezi, pasaj, gar, terminal gibi yerlerde ortak kullanıma ayrılmış yeter sayıda lavabo ve tuvalet varsa buralarda açılan iş yerleri için ayrıca tuvalet ve lavabo şartı aranmaz.
- İş yerinde üretilen çöp ve benzeri atıkların toplanması ve muhafazası için gerekli tedbirler alınacak ve atık suyun uygun bir şekilde tahliye edilmesini sağlayacak bağlantı bulunacaktır.
- Yiyecek ve içecek satılan, depolanan ve servisi yapılan iş yerlerinde, yiyeceklerin hazırlandığı bölümlerin tabanları, duvarları ve yiyeceğin temas ettiği yüzeyler seramik, mermer, paslanmaz çelik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir, tavanlar buğulanmayı, küflenmeyi, pislik birikmesini önleyecek, kapılar, kolay temizlenebilir ve gerektiğinde dezenfekte edilebilir nitelikte olacaktır.
- Yiyecek hazırlama ve pişirme bölümünde oluşan buhar, koku, duman ve benzeri kirliticileri tahliye edecek baca sistemi kurulacaktır.
- Bardak ve tabaklar cam veya porselen; kaşık, çatal ve bıçak paslanmaz çelikten olacaktır.
- İtfaiye raporu alması gerekmeyen iş yerlerinde çalışanların ve müşterilerin güvenliğini sağlamak amacıyla yangına karşı önlemler alınacaktır.
- Umuma açık istirahat ve eğlence yerleriyle, kişilerin yoğun olarak giriş-çıkış yaptığı diğer iş yerlerinde giriş ve çıkışlar ayrı kapıdan olacak ve yangına karşı ayrıca tahliye çıkışı bulunacak, yangın çıkışları ışıklı tabela ile gösterilecektir.
- Umuma açık istirahat, eğlence ve konaklama yerleriyle lokantalarda ve pastanelerde şehir şebekesine bağlı su bulunacak, sigara içilen ve içilmeyen bölümler duvar veya camla ayrılacaktır.
- Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri, konaklama yerleri, düğün salonları, lokantalar ve benzeri iş yerlerinde bulunan tuvaletlerin zeminleri ve duvarları mermer, seramik ve mozaik gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir malzemelerle kaplı olacaktır. Tuvalet ile mutfak yan yana olmayacaktır.

2.2. Umuma Açık Eğlence ve Dinlenme Yerlerinin Taşınması Gereken Özel Şartlar

Bu tür eğlence yerleri buldukları mekânlara göre; bir konaklama içerisinde bulunan eğlence yerleri ve müstakil eğlence yerleri olmak üzere iki grupta incelenerek nitelikleri belirlenmiştir.

➤ Bir konaklama tesisi içinde bulunan eğlence yerleri

Eğlence yeri bir konaklama tesisi içinde bulunuyorsa aşağıda belirtilen niteliklere sahip olması gerekir.

- Salondan ayrı giriş holü olmalı,
- Salon kapasitesi ile orantılı kadın ve erkekler için girişleri ayrı tuvaletler, kadın tuvaletinde makyaj yeri bulunmalı,
- İyi dekore edilmiş, döşenmiş, dekorasyona uygun aydınlatılmış ve konaklama ünitelerinin gürültüden rahatsız olmamaları için gerekli tedbirleri alınmış bir salon, salonda bar, canlı müzik yapılması hâlinde orkestra yeri ve dans pisti bulunmalı,
- Sanatçıların salona giriş-çıkışı için ayrı bir kapı, kadın ve erkek sanatçılar için hazırlık yerleri bulunmalıdır(Diskotekte bu mahaller aranmaz.).
- Diskoteklerde diskjockey yeri bulunmalı,
- Yiyecek ve içeceklerin konulacağı depoyu, içki, çerez, meze hazırlık yerlerini, bulaşık yıkama mahalini, çay-kahve pişirme yerini kapsayan yiyecek-içecek hazırlama yeri bulunmalıdır.

Bu mahaller yemek servisinin yapılması hâlinde, 2.sınıf lokantalar için öngörülen hükümlerine ve işletmenin hizmet standartlarının gereklerine uygun bir mutfak düzenlenir. Konaklama tesisinin lokantasının eğlence yeri ile fonksiyonel bağlantısının bulunması hâlinde lokanta mutfağı, eğlence yerinde hizmet verecek şekilde teçhiz edilir ve düzenlenir. Yiyecek ve içeceğin servise hazırlanabilmesi için yeterli ofis oluşturulur.

➤ Müstakil eğlence yerleri

Uluslararası turizm talebine cevap verebilecek konum, fiziki yapı, dekorasyon, tefriş ve eğlence programı gerçekleştiren eğlence yerleri bir konaklama tesisi bünyesinde bulunmasalar dahi müstakil işletilebilir ve 6 Temmuz 2000 tarih ve 24101 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Turizm Tesisleri Yönetmeliği” uyarınca ancak doğrudan deneme işletme belgesi talebinde bulunabilir. Diskoteklere müstakil eğlence yeri belgesi almak için başvuru yapılmaz.

Resim 2.1: Müstakil eğlence ve dinlenme yeri

Müstakil eğlence yerlerinin belgelendirilmesinde aşağıdaki koşullar aranır;

- Eğlence programının, eğlence turizminin oluşmasına, gelişmesine katkıda bulunması, kültürel ve milli değerlerimizin tanıtılmasına yardımcı olması ve turistin eğlenceye iştirakine imkân verecek şekilde düzenlenmeli,
- Salonda ayrı giriş holü, bu holde bankolu vestiyer ve telefon kabini bulunmalı,
- Giriş holü ile bağlantılı ve salon kapasitesiyle orantılı kadın ve erkekler için girişleri ayrı tuvaletler, kadın tuvaletinde makyaj yeri bulunmalı,
- İyi tefriş edilmiş, donatılmış, aydınlatılmış ve mekanik havalandırma tesisatı olan salonu olmalı,
- Sanatçıların sahneye çıkışı için ayrı bir kapı, kadın ve erkek sanatçılar için hazırlık odaları, tuvalet, duş ve lavabolar olmalı,
- Dans pisti, orkestra yeri bulunmalı,
- Yönetim odası olmalı,
- Mutfak veya içki ve meze hazırlama ve servis yerleri dağıtım bankosu bulunmalı,
- Personel için soyunup-giyinme yerleri ile lavabo, duş, tuvalet olmalı,
- Yemek servisi yapılması hâlinde, “Turizm Tesisleri Yönetmeliği”nde belirtilen lokanta mutfağı için öngörülen nitelikler taşınmalı,
- Tesislerde yangın ihbarı, söndürme tesisat ve donanımı bulunur. Doğal zemine ulaşmak için inilip çıkılan kat merdiveni sayısı ikiden fazla ise yangın anında boşaltmayı kolaylaştırmak için ayrıca bir yangın merdiveni bulunacaktır. Yangın merdivenine, yatak odalarının içinden ve merdiven sahanlığından çıkış verilemez. Kolayca ulaşılabilir bir mesafede olmak kaydıyla bina dışında, açıkta ya da gerekli tecridin sağlanması kaydıyla bina içerisinde olmalı,

- Bina dışında irtibatı sağlanmış, ihbar-söndürme tesisat ve donanımı bulunan ve aralarında en fazla 30 metre uzaklık olan iki veya daha fazla merdiven varsa ayrıca yangın merdiveni aranmaz.
- Doğal zeminle doğrudan bağlantısı olmayan katlarda yer alan genel mahallerde, acil durumlarda kullanılmak üzere ikinci bir çıkış imkânı sağlanmalı.
- Tesislerin uygun yerlerinde, uluslar arası normlara uygun olarak hazırlanan, elektrik yokluğunda da çıkış yollarını gösteren yeterli işaretler ve alarm tesisatı bulundurulur. Odalara, yangın anında tahliyeyi kolaylaştırmak üzere hazırlanan kat planları asılır. Kapalı yangın merdiveni kovalarında, elektrik yokluğunda aydınlatmayı sağlayacak tesisat bulundurulmalı,
- Yangın çıkış kapılarında içeriden anahtar yardımı olmadan açabilmeyi sağlayacak kapı kilit sistemi kullanılır. Bu kapılar dışarıya açılmalı,
- Tesislerde, yangından en az etkilenecek boya, halı ve mefruşat kullanılmasına özen göstermek gerekir. Yangın söndürme cihazları, belli dönemlerde kontrol edilerek kontrol fişlerine işlenmeli,
- İşletme personelinin yangın ve diğer afet hâllerinde yapmaları gereken kurtarma ve tahliye çalışmaları, mahalli itfaiye teşkilatının iş birliği ile gerçekleştirilir. Gerekli talimatlar personellerin görebileceği yerlere asılmalı,
- Yangın söndürme sistemine bağlı, işletmenin büyüklüğü ile orantılı yeterli büyüklükte ayrı bir su deposu yapılmalı,
- Yüzme havuzu bulunan tesislerde havuz suyunun yangın söndürme amacıyla kullanılabilmesini sağlayacak sistem var ise ayrıca yangın söndürme için depo zorunluluğu aranmaz.

Aşağıda eğlence ve dinlenme yerlerine ait yerlerin kısa açıklaması ile birlikte taşınması özel şartlar verilmektedir.

2.2.1. Gazino, Dans Salonu, Diskotek, Pavyon, Taverna, Açık Hava Gazinosu, Bar, Kokteyl Salonu ve Benzeri Eğlence Yerleri

Resim 2.2: Gazino

- **Gazino:** Yemek yenilen, gösteri izlenen, kimi kez de oyun sergilenen eğlence yeri. Büyük kahvehane ve birahanelere verilen isimdir.
- **Pavyon:** Geceleeri açık, içkili eğlence yeri
- **Meyhane:** İçki satılan ve içilen yer, içki yeri
- **Bar:** Danslı, içkili eğlence yeri, ayaküstü içki içilen meyhane, bir salonda içki içmek için hazırlanmış köşeye denir.
- **Taverna:** Çalgılı meyhane
- **Birahane:** Genel olarak yalnız bira içilen, aynı zamanda da çabuk hazırlanan kimi sıcak ya da soğuk yemeklerin yenildiği yer
- **Diskotek:** Yüksek sesli pop müzik çalan ve dans yapılan mekân
- **Dans salonu:** Dans etmek için gidilen, halka açık yer. Buralarda izine bağılı olarak alkollü içecekler satılmaktadır.

Gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonu ve benzeri eğlence yerlerinde ortak hükümlere ilave olarak aşağıdaki şartlar aranır:

2.2.1.1. Birinci Sınıf Gazino, Dans Salonu, Diskotek, Pavyon, Taverna, Açık Hava Gazinosu, Bar, Kokteyl Salonu

- Mutfak bulunan gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonunda birinci sınıf lokanta mutfaklarında aranan şartlar aranır.
- Giriş ve salon dâhil bütün duvarlar yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
- Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- Giriş ve salonun zemini ahşap parke, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplanacaktır.
- Masalar üzerinde iyi cins örtü ve peçete bulunacaktır.
- Kullanılan masalar üzerinde kristal, seramik veya porselen tablalar olacaktır.
- Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli ayrı tuvaletler bulunacaktır.
- Mutfağın dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri bulunacaktır.
- Garsonlar ve çalışanlar işyerinin belirlediği özel kıyafeti giyecektir.
- Müşteri kapasitesine yeterli bankolu vestiyer bulunacaktır.
- Girişte boy aynası bulunacaktır.
- Sanatçıların hazırlık yapmaları için sahne ile irtibatlı sıcak su ve lavabolu soyunma odaları bulunacaktır.
- Uygun bir yerde Amerikan bar bulunacaktır.
- Orkestra yeri ve dans pisti bulunacaktır.
- Gazinonun salondan ayrı bir yerinde hizmetliler için bir soyunma yeri bulunacaktır.

2.2.1.2. İkinci Sınıf Gazino, Dans Salonu, Diskotek, Pavyon, Taverna, Açık Hava Gazinosu, Bar, Kokteyl Salonu

- Mutfak bulunan gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonunda ikinci sınıf lokanta mutfaklarında aranan şartlar aranır.
- Zemin, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplı olacaktır.
- Masalar üzerinde örtü ve peçete bulunacaktır.
- Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.
- Girişte salonun büyüklüğüyle orantılı bir giriş (antre) bulunacaktır.
- Girişte vestiyer bulunacaktır.
- Havalandırma klima ile yapılacaktır.
- Sanatçıların soyunmaları, makyaj ve benzeri hazırlıkları için uygun bir yer bulunacaktır.
- Orkestra yeri ve dans pisti bulunacaktır.
- Gazinonun salondan ayrı bir yerinde hizmetliler için bir soyunma yeri bulunacaktır.

2.2.2. Tiyatro, Sinema, Düğün Salonları, Sirk, Lunaparklar ve Gösteri Merkezleri

- **Sinema:** Sinema, herhangi bir hareketi düzenli aralıklarla parçalara bölerek bunların resimlerini belirleme ve sonra bunları gösterici yardımıyla karanlık bir yerde, bir perde üzerinde yansıtarak hareketi yeniden oluşturma işidir. Film göstermeye yarayan özel bir makineyle görüntülerin beyaz perdeye yansıtıldığı salon veya yapıya da sinema denir.
- **Lunapark:** İnsanların eğlenmesini temin maksadıyla yapılmış çeşitli mekanik araç ve eğlence yerlerinin bulunduğu parklar. Büyükşehirlerde lunapark, bazı illerde ise panayır ve benzeri adlar verilmektedir.
- **Sirk:** Eğitilmiş hayvanların ve cambazların genellikle çadır içinde akrobatik hareketler yaparak izleyicileri eğlendirdikleri gösteri türü ve gösterinin yapıldığı mekândır.
- **Tiyatro:** Bir öyküyü, sahne olarak ayrılmış yerde, oyuncuların söz ve hareketleriyle canlandırma sanatıdır.

Tiyatro, sinema, düğün salonları, sirk, lunapark ve gösteri merkezlerinde ortak hükümlere ilave olarak aşağıdaki şartlar aranır:

2.2.2.1. Birinci Sınıf Tiyatro, Sinema ve Gösteri Merkezi

Resim 2.3: Sinema salonu

- İlk koltuk sırasının perdeye uzaklığı en az yedi metre, her bir koltuk genişliği en az 50 cm, koltukların arka arkaya olan mesafesi en az 90 cm, sahneye paralel olan yollar en az bir metre ve sahneye dik olan yollar en az 150 cm olacaktır.
- Salon ve balkon için ayrı ayrı her 400 koltuk için iki bay ve iki bayan olmak üzere en az dört tuvalet bulunacak, tuvalet sayısı kadar lavabo bulunacaktır.
- Bekleme salonunun ve balkonun tuvaletler ile doğrudan doğruya irtibatı yok ise bu bölümde en az bir bayan ve bay tuvaleti bulunacaktır.
- Salon, birinci, hususi ve balkon olarak üç bölüme ayrılacak ve bu bölümlerin her birinin en az 90 cm genişliğinde dışarıya doğru açılan en az iki giriş ve çıkış kapısı bulunacaktır.
- Çıkış ve acil çıkış kapıları kırmızı uyarma ışık tertibatı ile belirlenecektir.
- Şehir cereyanı kesildiğinde aydınlatma sağlamak üzere ve derhal devreye girebilecek yeter güçte jeneratör bulunacaktır.
- Isıtma ve havalandırma merkezi sistem kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- Giriş holü;
 - Zemini mozaik, üst tarafı dâhil en az yağlı boya olacaktır.
 - Giriş ve çıkış kapıları ayrı olacak ve sinemanın kapasitesine göre artırılabilecektir.
- Bekleme salonunda yeteri kadar oturulacak yer bulunacaktır.
- Salonda bir büfe bulunacaktır.
- Salon ve balkon;
 - Duvarlar ses geçirmez ve akustiği sağlayacak, giriş ve çıkışlar ise ses ve ışık geçirmeyecek şekilde olacaktır.
 - Koltuklar ortopedik, deri veya kumaştan iyi cins malzeme ile kaplı olacak ve ayrıca kol dayama yerleri bulunacaktır.
 - Loca mevcut ise bu kısımlar salon ve balkon niteliklerine uygun olacak ve ayrıca askılığı bulunacaktır.

2.2.2.2. İkinci Sınıf Tiyatro, Sinema ve Gösteri Merkezi

- Sahne, sinemaskop filmler gösterilmesine uygun şekilde ve büyüklükte yapılmış olacaktır.
- Makine dairesi;
 - Projesine uygun tamamen taş veya tuğladan yapılmış (kagir) olacak, makinistin herhangi bir tehlike anında burayı terk etmesi için ikinci bir kapısı bulunacaktır.
 - Herhangi bir yangın hâlinde alevlerin tehlikesini azaltmak için makine dairesinin kapı ve pencerelerinin dış tarafından 50 cm genişliğinde sağlı sollu saçtan bir markiz bulunacaktır.
 - Makine dairesindeki baca ve pencereler bu bölümün havalandırmasına yeterli nitelikte olacaktır.
- Giriş ve salonun zemini ahşap parke, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplanacaktır.
- Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.

2.2.2.3. Açık Hava Sineması

- Etrafının duvarla ya da başka malzeme ile çevrilmesi hâlinde, buralarda göz estetiğini bozmayacak malzeme kullanılacaktır.
- Sahne, kapalı sinemalardaki esaslara uygun olacaktır.
- Sahne, bahçenin her tarafından gözükecek şekilde düzenlenecektir.
- Bay ve bayanlara ait ayrı, aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.
- Büfe ve çay ocağı bulunacaktır.
- Yedek jeneratör bulunacaktır.

2.2.2.4. Düğün Salonu

- Giriş ve çıkış kapıları ayrı ayrı olmak üzere en az ikişer adet olacaktır.
- Yangın çıkış kapısı dışa açılır ve çift kanatlı olacaktır.
- Salondan ayrı uygun bir yerde bay ve bayanlara ait ayrı, aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.
- Girişte bankolu vestiyer ve boy aynası olacaktır.
- Isıtma kalorifer veya klima sistemiyle olacaktır.
- Havalandırma klima ile yapılacaktır.
- Salonda orkestra yeri ile oyun pisti olacaktır.
- Çalışanlar, sanatçılar ve gelin ile damat için soyunup giyinmeye elverişli ayrı odalar bulunacaktır.
- Servis odası bulunacaktır.
- Salonun dışında işçilerin soyunma dolapları bulunacaktır.
- Zeminler kolay temizlenebilir özellikte olacaktır.

- Mutfak, salondan ayrı bir yerde olacak ve mutfağın dışarıya açılan kapı ve pencerelerinde sineklik telleri bulunacaktır.

2.2.2.5. Sirkler ve Lunaparklar

Resim 2.4: Lunapark

- Sirk ve lunaparkta bulunan oyun ve eğlence makinelerinin kontrol ve bakımından sorumlu olmak üzere, teknik bilgi ve yeterliğe sahip en az bir mühendis ve bir teknisyen bulunacaktır.
- Hareket eden makine ve oyun araçlarında emniyet kemeri bulundurulacaktır.
- Can ve mal emniyeti için gerekli tedbirler alınacaktır.
- Elektrik kesilmesinde otomatik devreye girecek yeterli kapasiteye sahip jeneratör bulunacaktır.
- Bay ve bayanlar için ayrı, sıvı sabunlu, yeter sayıda tuvalet ve aynalı lavabo bulunacaktır.
- Zemin toz kaldırmayacak uygun malzeme ile kaplanacaktır.
- Bilgi ve zekâ geliştirici, yetenek ve maharete dayanan oyunlar dışında kumar ve benzeri şans oyunları oynatılmayacaktır.
- Sirklerde oturma yerleri uygun nitelikte olacaktır.
- Sirk ve lunaparklarda bulunan iş yeri niteliğindeki yerler benzer iş yerlerinde aranan şartları taşıyacaktır.

2.2.3. Kahvehane, Kır Kahvesi, Oyun Salonu, İnternet Salonu, Çay Bahçesi, Çay Ocağı ve Benzeri İş Yerleri

- **Kahvehane:** İskambil ve diğer masa oyunlarının oynandığı mekânlara verilen isimdir.
- **Kıraathane:** İnsanların kitap ve dergi okumak için gittikleri, temiz mekân, kıraat yeri. Kıraathaneler günümüzde kahvehane olarak kullanılmaktadır.
- **İnternet Kafe:** İnsanların bilgisayarla olan ihtiyaçlarını karşılayan işletmelere verilen isimdir.

Kahvehane, kır kahvesi, oyun salonu, İnternet salonu, çay bahçesi ve çay ocağı ve benzeri iş yerlerinde ortak hükümlere ilave olarak sınıflarına ve türlerine göre aşağıdaki şartlar aranır:

2.2.3.1. Birinci Sınıf Kahvehaneler, Çay Bahçesi, Kır Kahvesi

Resim 2.5: Kahvehane

- Sandalye ve masalar iyi cins malzemedan yapılmış olacaktır.
- İki bölgesel veya yerel olmak üzere en az beş farklı günlük gazete bulunacaktır.
- En az 100 farklı kitabın yer aldığı kütüphane kurulacaktır.
- Masalar arasında, müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.
- Girişte yeterli büyüklükte bir antre ve bankolu vestiyer bulunacaktır. Giriş ve salon dahil bütün duvarları yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
- Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- Giriş ve salonun zemini ahşap parke, seramik ve mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert malzeme ile kaplanacaktır.
- Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.
- Ocağın bulunduğu yer duvar veya cam ile salondan ayrı olacak, dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri bulunacaktır.
- Garsonlar ve çalışanlar, iş yeri tarafından belirlenen özel kıyafeti giyecektir.

2.2.3.2. İkinci Sınıf Kahvehaneler

- Sandalye ve masalar iyi cins malzemedan yapılmış olacaktır.
- Biri bölgesel veya yerel olmak üzere en az üç farklı günlük gazete bulunacaktır.
- En az 50 farklı kitabın yer aldığı kütüphane kurulacaktır.
- Masalar arasından müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.
- Girişte yeterli büyüklükte bir antre bulunacaktır. Giriş ve salon dâhil bütün duvarları yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.

- Isıtma, soğutma ve havalandırma için yeterli tesisat bulunacaktır.
- Giriş ve salonun zemini seramik ve mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert malzeme ile kaplı olacaktır.
- Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu ve sıvı sabunlu yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.
- Ocağın bulunduğu yer duvar veya cam ile salondan ayrı olacak, dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri bulunacaktır.
- Garsonlar ve çalışanlar, iş yeri tarafından belirlenen özel kıyafeti giyecektir.

2.2.3.3. Üçüncü Sınıf Kahvehaneler

- İyi cins malzemeden yapılmış sandalye ve masa bulunacaktır.
- Biri bölgesel veya yerel olmak üzere en az iki adet günlük gazete bulunacaktır.
- En az 25 farklı kitabın yer aldığı kütüphane kurulacaktır.
- Masalar arasında müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.
- İş yerinin zemini en az mozaik ve benzeri sert madde ile kaplı olacaktır.
- Aynalı ve sıvı sabunlu en az bir tuvalet bulunacaktır.
- Ocağın bulunduğu yer cam ile salondan ayrı olacaktır.

2.2.3.4. Oyun Yeri

Bilgi ve maharet artırıcı, beden veya zekâ geliştirici nitelikteki oyunların oynandığı iş yerlerinde ortak hükümlere ilave olarak aşağıdaki şartlar aranır:

- Girişte yeterli büyüklükte bir antre ve vestiyer bulunacaktır. Giriş ve salon dâhil bütün duvarlar yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
- Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
- Giriş ve salonun zemini kolay temizlenebilir, dezenfekte edilebilir nitelikte olan mozaik, mermer, parke ve benzeri sert madde ile kaplı olacaktır.
- Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.
- Gürültü çıkaran oyunlar veya oyun aletleri ayrı bir bölümde bulundurulacaktır.
- Otomatik veya yarı otomatik, mekanik veya elektronik oyun aletleri arasında yeterli mesafe bırakılacaktır.
- Çocuklar ve ebeveynlerin oturabilmeleri için yeterli sayıda koltuk bulundurulacaktır.
- Gürültünün yayılmasını engellemek üzere ses izolasyonu yapılacaktır.

2.2.3.5. Çay Ocağı

Çay ocaklarında, iş yerlerinde aranacak ortak asgari niteliklerin dışında aşağıdaki şartlar aranmaktadır.

Resim 2.6: Çay ocağı

Bu iş yerlerine masa ve sandalye konulamaz. Mekânı uygunsa tabure konulabilir. Çay ocaklarında mutfağın uygun olarak düzenlenmesi şartıyla tost ve sandviç verilebilir.

2.2.3.6. İnternet Kafe

Resim 2.7: İnternet kafe

- Sandalye ve masalar iyi cins malzemeden yapılmış üzeri kumaş veya deri ile kaplı bulunacaktır.
- Masalar arasında müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.
- Girişte yeterli büyüklükte bir antre bulunacaktır. Giriş ve salon dâhil bütün duvarları yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
- Isıtma, soğutma ve havalandırma için yeterli tesisat bulunacaktır.
- Giriş ve salonun zemini mozaik, mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplı olacaktır.
- Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu ve sıvı sabunlu yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.

- İş yerinde yiyecek ve içecek verilmesi hâlinde üçüncü sınıf lokantaların tabi olduğu şartlar aranır.
- İş yerinde mekanik oyun alet ve makineleri bulunamaz.
- İş yerlerinde filtre programı kullanılması zorunludur.

2.2.4. Berber ve Kuaförler

Berber ve kuaförlerde ortak hükümlere ilave olarak sınıflarına göre aşağıdaki şartlar aranır:

Resim 2.8: Berber ve kuaför salonu

2.2.4.1. Birinci Sınıf Berber ve Kuaför Salonu

- Çalışanlar ustalık ve kalfalık belgesine veya çıraklık sözleşmesine sahip olacaktır.
- Çalışma masaları tek tip, kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir mermer veya camdan olacaktır.
- İş yeri, bekleme salonu ile çalışma bölümlerinden oluşacak, vestiyer ve yeteri kadar misafir koltuğu bulunacaktır.
- Salonun zemini seramik, mermer veya ahşap parke gibi kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir madde ile kaplı olacaktır.
- Isıtma, soğutma ve havalandırma klima veya kaloriferle olacaktır.
- Zemin ve duvarları seramik, mermer ve benzeri maddelerle kaplı en az bir adet lavabolu tuvalet bulunacaktır.
- Çalışanlar iş yerince belirlenen elbiseyi giyecektir.
- Kullanılan tıraş malzemelerinden metal ve plastik olanlarının temizleneceği sterilizatör ve otoklav bulunacaktır.
- Her bir müşteri için ayrı, yıkanmış havlu ve örtü kullanılacaktır.
- Şehir şebekesine bağlı sıcak ve soğuk su bulunacaktır.
- Müşterilerin randevuyla kabul edilebileceği sistem kurulacaktır.
- Pencereler dışarıdan içerinin görünmesini engelleyecek şekilde dizayn edilecektir.

2.2.4.2. İkinci Sınıf Kuaför ve Berber Salonu

- Çalışanlar ustalık ve kalfalık belgesine veya çıraklık sözleşmesine sahip olacaktır.
- Çalışma masaları tek tip, kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir mermer veya camdan olacaktır.
- Çalışma masalarının bulunduğu duvar kısmı 1,5 metre yüksekliğe kadar fayans veya mermer kaplı olacaktır.
- Salonun zemini seramik, mermer veya mozaik gibi temizlenebilir, yıkanabilir madde ile kaplı olacaktır.
- Havalandırma aspiratörle yapılacaktır. Isıtma yeterli seviyede olacaktır.
- Çalışanlar iş yerince belirlenen elbiseyi giyecektir.
- Her bir müşteri için ayrı yıkanmış havlu ve örtü kullanılacaktır.
- Şehir şebekesine bağlı sıcak ve soğuk su bulunacaktır.
- Pencereler dışarıdan içerinin görünmesini engelleyecek şekilde dizayn edilecektir.

2.2.4.3. Üçüncü Sınıf Kuaför ve Berber Salonu

- Çalışanlar ustalık ve kalfalık belgesine veya çıraklık sözleşmesine sahip olacaktır.
- Çalışanlar iş yerince belirlenen elbiseyi giyecektir.
- Şehir şebekesine bağlı akar sıcak ve soğuk su tesisatı bulunacak veya musluklu yeterli deposu bulunacaktır.
- Pencereler dışarıdan içerinin görünmesini engelleyecek şekilde dizayn edilecektir.
- Zemini su geçirmez madde ile kaplı olacak ve ızgaralı sifon bulunacaktır.
- Duvarlar su geçirmez madde veya yağlı boya olacaktır.
- Çalışma masaları mermer veya su geçirmez bir madde ile kaplı olacaktır.
- Isıtma yeterli seviyede olacaktır.
- Askılık bulunacaktır.

2.2.5. Taksi Durağı Yazıhanesi, Kapalı ve Açık Otoparklar ile Otogalerileri

Taksi durağı yazıhanesi, kapalı ve açık otoparklar ile otogalerilerinde ortak hükümlere ilave olarak aşağıdaki şartlar aranır:

2.2.5.1. Taksi Durağı

- En az sekiz araba park edebilecek alana sahip olacaktır.
- İşletme yazıhanesinde bir ecza dolabı bulunacaktır.
- Park alanın tabanı beton, asfalt gibi etrafın kirlenmesine neden olmayacak bir madde ile kaplanacak ve birikinti sular toplama rögarlarına verilecektir.
- Yollar üzerinde bulunan duraklar trafiğe mani olmayacak şekilde tespit edilecektir.
- Telefon ve telsiz sistemi bulunacaktır.

- Taksi duraklarında şoförlerin isimleri ve fotoğrafları görünür şekilde asılacaktır.
- Taksilerde şoförle ilgili kimlik bilgileri müşterinin görebileceği şekilde asılacaktır.
- Çalışanlar, iş yerinin belirlediği kıyafeti giyecektir.

2.2.5.2. Kapalı Otoparklar

- Kullanış amacına uygun yapı kullanma izni belgesi olacaktır.
- Araç giriş ve çıkışları trafiği aksatmayacak şekilde düzenlenecektir.
- Otoparkta park eden araçların her türlü hasara karşı zorunlu sigortaları yaptırılmış olacaktır.
- Yıkama yağlama dışında başka bir faaliyet gösterilmeyecektir.
- Su ve diğer atıklar kanallara veya fosseptik çukurlarına akıtılacaktır.
- Araçların park edeceği alanlar eni en az dört metre olacak şekilde işaretlerle ayrılacaktır.
- Park için giren araç sahiplerine aracın plakası, cinsi ve park saatini gösteren belge verilecektir.
- Park yerinin zemini beton veya mozaik olacaktır.
- Park yerinin havalandırılması ve aydınlatılması için gerekli tesisat kurulacaktır.
- Sıvılaştırılmış petrol gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz kullanan araçların kapalı otoparka kabul edilmesi yasaktır.

2.2.5.3. Açık Otoparklar

- Açık otopark olarak kullanılan yerin mülkiyet sahibinden tapu tescil belgesine göre muvafakat alınacaktır.
- Açık otoparkta yapılacak kontrol kulübesi prefabrike veya kolay taşınabilir bir malzemeden yapılacak olup en az 9 m³ hacme sahip olacaktır.
- İş yeri kapı numarası alınmış olacaktır.
- Araç giriş ve çıkışları trafiği aksatmayacak şekilde düzenlenecek, trafik açısından uygun olacaktır.
- Açık otoparkın park alanlarının zemini beton veya asfalt olacaktır.
- Otoparkta park eden araçların her türlü hasara karşı zorunlu sigortaları yaptırılmış olacaktır.
- Kat irtifakı veya kat mülkiyetini haiz ya da inşaat başlama izni alınan yerlerde açık otopark açılmaz.
- Plan değişikliği veya mülkiyet değişikliği nedeniyle oluşacak durumlarda yeni malikin veya maliklerin muvafakati olmadan işletmeye devam edilemez.

2.2.5.4. Otogalerileri

- Otogalerilerinin kapalı kısmında sıvılaştırılmış petrol gazı ve sıkıştırılmış doğal gaz kullanan araç bulundurulamaz.
- Otogalerileri mali sorumluluk sigortası yaptırmak zorunda

2.2.6. Genelevler

Genel kadınların bir arada oturarak fuhuş yaptıkları veya bu maksadı için toplandıkları yerlere genel ev ismi verilir. Fuhuş maksadıyla muhtelif kimselere kısa müddet için açık bulundurulmuş kapalı yerlere birleşme yerleri denir. İçinde fuhuş yapmayı itiyat ettikleri tek başına fuhuş yapılan eve denir.

Bir yerleşim yerinde genelevlerin açılabilmesi için; polis teşkilatının olması, hükümet veya belediye tabibi bulunması ve mevzuatta belirtilen sağlık kayıt ve şartlarına ait hükümlerini uygulayacak vasıtalara malik olması veya bu hükümlerin uygulanmasını mümkün kılacak müesseselerin kurulmasını sağlamak şarttır.

Zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonu tarafından vilayet veya kaza merkezlerinin hangi mahalle ve sokaklarında genelevler açılabileceği ilgililerin müracaatı üzerine tespit olunur. Bu mahaller umumî caddelerden görünecek yerlerde veya bu gibi caddelere pek yakın olmayacaklardır. Tespit edilen bölgenin dışında genelev açılmaz.

2.2.6.1. Genelevlerin Bulunamayacağı Yerler

Genelevler; genel kadınların muayene ve tedavi edildiği müesseseler müstesna olmak üzere, resmî daire ve müesseseler, ibadet ve eğitim yerleri, spor sahaları, genel toplanma, eğlence ve bayram yerleri yakınında ve bu yerlerden görünebilecek uzaklıkta ve her türlü sanat müesseseleri, maden ocakları ve inşaat yerleri dâhilinde veya yakınında olamaz.

2.2.7. Genelevlerin Teftişi

Fuhuş yerleri, mahallin en büyük polis ve sağlık amirleri veya yardımcıları tarafından ayrı ayrı veya birlikte veyahut bunların görevlendirecekleri, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'na istinaden çıkarılan 31.1.1973 tarih ve 7/5786 sayılı Genel Kadınlar ve Genelevlerin Tabi Olacakları Hükümler ve Fuhuş Yüzünden Bulaşan Zührevi Hastalıklarla Mücadele Tüzüğü'nün 7 ve 8. Maddelerinde yazılı (genelevlerin sağlık teftişi ve hastalıkların tedavisi için yeteri kadar tabip, hastabakıcı, lüzumu hâlinde katip ve odacıdan ibarettir.), sağlık ve icra kısmı memurları tarafından birlikte teftiş olunur. Ancak, bu işle görevlendirilen sağlık ve icra kısmı memurlarının teftiş edecekleri yeri ve zamanını amirlerine bildirmeleri ve teftişe yetkili olduklarına dair bir belgeyi yanlarında buldurmaları, teftiş neticesini söz konusu tüzüğün 86. Maddesine göre (Fuhuş yerleri işletenler, bu yerlerde teftiş ve kontrollerin neticesini kayda mahsus, örneği ekli bir defter buldurmağa mecburdurlar. Bu defter komisyonca onaylanır.) gösterilen deftere kaydetmeleri ve imzalamaları lazımdır.

Burada bulunan genel kadınların hüviyet muayene cüzdanları incelenir. Cüzdanları olmayanlar hakkında ilgili mevzuat gereğince işlem yapılır.

Teftiş sırasında kadınlarla beraber rastlanacak olan ve zührevi hastalıklardan birine tutulmuş olduğundan şüphe ve endişe olunan erkeklerin de Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 106. Maddesi (Fuhuş yerleri açmak için izin almadığı hâlde fuhuş maksadıyla bir takım kimselere (tescil edilmiş genel kadınlardan dahi olsa) kadın getirmeğe aracılık eden veya müsaadesi verilen ev dışında fuhuşa aracılık tarzında faaliyette bulunan kimseler hakkında Ceza Kanunu hükümlerine göre kovuşturma yapılır.) gereğince bu hastalıkları bulundurmadığına dair rapor göstermeleri veya kendilerini muayene ettirip zührevi hastalıkları olmadığını ispat eylemleri için adresleri alınır.

Zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonları; illerde sağlık müdürü veya görevlendireceği yardımcısı, en büyük polis amiri veya görevlendireceği bir yetkili, ahlak zabıtasından bir memur, varsa deri ve tenasül hastalıklar dispanseri uzman tabip veya tabiplerden biri yoksa hükümet tabibi veya en kıdemli merkez sağlık ocağı tabibi, bunlarda yoksa belediye tabibi, varsa il sosyal hizmet merkezinde bir sosyal hizmet uzmanı veya sosyal yardımcıdan kurulur.

Komisyonun başkanlığını sağlık müdürü veya görevlendireceği yardımcısı yapar.

2.3. Rekreasyon

İnsanın, yoğun çalışma yükü, rutin hayat tarzı veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren veya olumsuz etkilenen bedeni ve ruhi sağlığını tekrar elde etmek, korumak veya devam ettirmek aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan bağımsız ve bağlantısız boş zaman içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi ve grup içinde seçerek yaptığı etkinliklere rekreasyon denir.

Rekreasyon kavramının daha geniş açıklanabilmesi için şu tanımlayıcı ifadeler kullanılmaktadır.

- Rekreasyon, boş zamanda yapılır. İş değildir. Kâr gayesi taşımaz.
- Rekreasyonda kişi; gönüllü olarak ve tamamen kendi arzusu ile etkinliklerde bulunur.
- Rekreasyon faaliyetleri, katılana zevk veren, mutlu eden ve neşelendiren bir tarzda olur.
- Rekreasyon faaliyeti, kişisel ve toplumsal fayda sağlar.
- Toplumsal değerlere aykırı değildir. Beslenmek, uyumak gibi hayati önem taşımaz.

2.3.1. Rekreasyon Alanı

Piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları: Kentin açık ve yeşil alan ihtiyacı başta olmak üzere, kent içinde ve çevresinde günü birlik kullanıma yönelik ve imar planı kararı ile belirlenmiş; eğlence, dinlenme, piknik ihtiyaçlarının karşılanabileceği lokanta, gazino, kahvehane, çay bahçesi, büfe, otopark gibi kullanımlar ile, tenis, yüzme, mini golf, otokros gibi her tür sportif faaliyetlerin yer alabileceği alanlardır. Bu alanda yapılacak yapıların emsali 0.05'i, yüksekliği 6.50 m'yi geçemez.”

2.3.2. Rekreasyonun Faydaları

- Fiziki sağlık gelişimi yaratır.
- Ruh sağlığı kazandırır.
- İnsanı sosyalleştirir.
- Kişisel beceri ve yeteneđin geliřmesini sağlar.
- Yaratıcı g¼c¼ geliştirir.
- Çalışma başarısı ve iř verimini artırır.
- Ekonomik hareketi geliřtirir.
- İnsanı mutlu eder.
- Toplumsal dayanıřma ve b¼t¼nleřmeyi sağlar.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Umuma açık dinlenme ve eğlence yerleri ile ilgili işletmeyi hijyenik yönden kontrol etmek için ön hazırlık yapınız.</p>	<p>➤ Umuma açık dinlenme ve eğlence yerlerinin hijyenik yönden kontrol tutanağını hazırlayınız.</p> <p>➤ Kontrol tutanağı ve rapor düzenlemek için kırtasiye malzemelerini (kalem, kâğıt vb.) hazır ediniz.</p> <p>➤ Denetleme yerine ulaşmak için araç temini için gerekli hazırlıkları yapınız.</p>
<p>➤ Umuma açık iş yerlerinin taşınması gereken ortak hijyenik şartlar tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yaşadığımız çevrede bulunan umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine hijyenik kontrol için gidiniz.</p> <p>➤ Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin temizliği, aydınlatılması, ısıtılmasının mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p> <p>➤ On kişiden fazla çalışanı bulunan umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin dinlenme, kıyafet değiştirme kabini, bay ve bayan için tuvaletin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p> <p>➤ Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde atık suların uygun bir şekilde tahliyesinin mevzuata uygun yapılıp yapılmadığını inceleyiniz.</p> <p>➤ Yiyecek ve içecek satılan, depolanan ve servisi yapılan iş yerlerinin tabanları, duvarları, yiyeceğin temas ettiği yüzeylerin kolay temizlenebilir (fayans, mermer vb.) malzemelerden yapılıp yapılmadığını inceleyiniz.</p> <p>➤ Havalandırmanın mevzuata uygun yapılıp yapılmadığını inceleyiniz.</p> <p>➤ Yangına karşı gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığını inceleyiniz.</p>

<p>➤ Buldukları mekânlara göre eğlence yerlerini ayırt ediniz.</p>	<p>➤ Umuma açık bir konaklama tesisi içinde bulunan eğlence yerlerine giderek sahip olduğu hijyenik niteliklerin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p> <p>➤ Umuma açık eğlence yerlerinin hijyenik niteliklerinin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p>
<p>➤ Birinci sınıf gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonunun hijyenik özelliklerini tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yaşadığınız çevrede bulunan birinci sınıf gazino, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar kokteyl salonlarına giderek hijyenik açıdan niteliklerinin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p>
<p>➤ İkinci sınıf gazino, dans salonu, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonunun hijyenik özelliklerini tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yaşadığınız çevrede bulunan ikinci sınıf gazino, diskotek, pavyon, taverna, açık hava gazinosu, bar kokteyl salonlarına giderek hijyenik açıdan niteliklerinin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p>
<p>➤ Birinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezlerinin taşınması gereken hijyenik şartları tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yaşadığınız çevrede bulunan birinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezlerinin giderek hijyenik açıdan niteliklerinin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p>
<p>➤ İkinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezlerinin taşınması gereken hijyenik şartları tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yaşadığınız çevrede bulunan ikinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezlerinin giderek hijyenik açıdan niteliklerinin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p>
<p>➤ Kahvehane, kır kahvesi, oyun salonu, İnternet salonu, çay bahçesi, çay ocağı ve benzeri iş yerlerinin taşınması gereken hijyenik şartları tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yaşadığınız çevrede bulunan kahvehane, kır kahvesi, oyun salonu, internet salonu, çay bahçesi, çay ocağı ve benzeri iş yerlerine giderek hijyenik açıdan niteliklerinin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p>
<p>➤ Berber ve kuaförlerin taşınması gereken hijyenik şartları tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yaşadığınız çevrede bulunan berber ve kuaförlere giderek hijyenik açıdan niteliklerinin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p>
<p>➤ Taksi durağı ve yazıhanesi, kapalı ve açık otoparklar ve otogalerilerinin taşınması gereken hijyenik şartları tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yaşadığınız çevrede bulunan taksi durak ve otopark ile otogalerileri hijyenik açıdan niteliklerinin mevzuata uygunluğunu inceleyiniz.</p>

<p>➤ Rekreasyon alanlarının taşınması gereken hijyenik şartları inceleyiniz.</p>	<p>➤ Çevrenizdeki rekreasyon alanlarına giderek hijyenik açıdan uygunluğunu inceleyiniz.</p>
<p>➤ Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile ilgili hijyenik denetleme tutanağını düzenleyiniz.</p>	<p>➤ Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile ilgili denetleme tutanağında bulunan bölümleri inceleyiniz.</p> <p>➤ Mevzuatta belirtilen yazışma kurallarına uyunuz.</p>
<p>➤ Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile ilgili hijyenik denetleme raporunu düzenleyiniz.</p>	<p>➤ Mevzuatta belirtilen yazışma kurallarına uyunuz.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile ilgili işletmelerde aranacak asgari ortak şartlardan değildir?
 - A) İş yeri amaca uygun bir şekilde tasarlanmış, temiz ve aydınlık olacaktır.
 - B) İş yerinin havalandırma tertibatı bulunacak; ısıtma ve havalandırma soba, kalorifer veya klima sistemlerinden uygun olanı ile yapılacaktır.
 - C) İş yerinde üretilen çöp ve benzeri atıkların toplanması ve muhafazası için gerekli tedbirler alınacak ve atık suyun uygun bir şekilde tahliye edilmesini sağlayacak bağlantı bulunacaktır.
 - D) Yiyecek hazırlama ve pişirme bölümünde oluşan buhar, koku, duman ve benzeri kirleticileri tahliye edecek herhangi bir baca sistemi olmayacak.
 - E) Umuma açık istirahat, eğlence ve konaklama yerleriyle lokantalarda ve pastanelerde şehir şebekesine bağlı su bulunacak, sigara içilen ve içilmeyen bölümler duvar veya camla ayrılacaktır.
2. Aşağıdakilerden hangisi birinci sınıf gazino, dans salonu, diskotek, pavyon taverna, açık hava gazinosu, bar, kokteyl salonunun taşıması gereken şartlardan değildir?
 - A) Masalar üzerinde iyi cins örtü ve peçete bulunacaktır.
 - B) Giriş ve salon dâhil bütün duvarlar yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmamış veya kaplanmamış olacaktır.
 - C) Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır.
 - D) Giriş ve salonun zemini ahşap parke, seramik veya mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplanacaktır.
 - E) Kullanılan masalar üzerinde kristal, seramik veya porselen tablalar olacaktır.
3. Aşağıdakilerden hangisi birinci sınıf tiyatro, sinema ve gösteri merkezlerinin taşıması gereken şartlardan değildir?
 - A) İlk koltuk sırasının perdeye uzaklığı en az yedi metre, her bir koltuk genişliği en az 50 cm, koltukların arka arkaya olan mesafesi en az 90 cm, sahneye paralel olan yollar en az bir metre ve sahneye dik olan yollar en az 150 cm olacaktır.
 - B) Salon ve balkon için ayrı her 400 koltuk için iki bay ve iki bayan olmak üzere en az dört tuvalet bulunacak, tuvalet sayısı kadar lavabo bulunacaktır.
 - C) Bekleme salonunun ve balkonun tuvaletler ile doğrudan doğruya irtibatı yok ise bu bölümde en az bir bayan ve bay tuvaleti bulunacaktır.
 - D) Bekleme salonunda yeteri kadar oturulacak yer bulunacaktır.
 - E) Isıtma ve havalandırma merkezi sistem kalorifer veya klima ile yapılmayacaktır.

4. Aşağıdakilerden hangisi zührevi hastalıklar ve fuhuşla mücadele komisyonunda yer almaz?
- A) İllerde sağlık müdürü veya görevlendireceği yardımcısı
 - B) En büyük polis amiri veya görevlendireceği bir yetkili
 - C) Eğitim kurumlarından bir öğretmen
 - D) Ahlak zabıtasından bir memur
 - E) Varsa deri ve tenasül hastalıklar dispanseri uzmanı
5. Aşağıdakilerden hangisi birinci sınıf kahvehaneler, çay bahçesi, kır kahvesinin taşınması gereken şartlardan değildir?
- A) Sandalye ve masalar iyi cins malzemedden yapılmış olacaktır.
 - B) Ocağın bulunduğu yer duvar veya cam ile salondan ayrı olacak, dışarıya açılan pencere ve kapılarında sineklik telleri bulunacaktır.
 - C) Masalar arasında boşluk bırakılmayacaktır.
 - D) Giriş ve salonun zemini ahşap parke, seramik ve mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert malzeme ile kaplanacaktır.
 - E) Garsonlar ve çalışanlar, iş yeri tarafından belirlenen özel kıyafeti giyecektir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Umuma açık sıhhi iş yerlerindeki çalışanların sağlık ve sosyal şartlarını denetleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Bölgenizdeki umuma açık yerlerde çalışanların koruyucu maske kullanıp kullanmadıklarını araştırınız.
- Bölgenizdeki umuma açık yerlerde çalışanların uygun iş kıyafetlerini giyip giymediklerini araştırınız.
- Bölgenizdeki umuma açık yerlerde çalışanların periyodik sağlık muayenelerini yaptırıp yaptırmadıklarını araştırınız.

3. UMUMA AÇIK YERLERDE ÇALIŞTIRILACAK KİŞİLERDE ARANACAK SAĞLIK VE SOSYAL ŞARTLAR

3.1. Umuma Açık Yerlerde Çalıştırılacak Kişilerde Aranacak Nitelikler

- Kanuni istisnalar saklı kalmak üzere; eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık yerlerde 18 yaşından küçükler çalıştırılmaz.
- Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalıştırılacak kişilerin yetkili idareye bildirilmesi şarttır. Bildirim yapılırken aşağıdaki belgeler eklenir:
 - Nüfus cüzdanı örneği,
 - Adli sicil belgesi,
 - Bulaşıcı hastalığı olmadığına dair resmî sağlık kurumundan alınacak sağlık raporu
 - İkametgâh belgesi
- Çalışmanın devamı hâlinde sağlık raporu her altı ayda bir yenilenir.
- Umuma açık sıhhi iş yerlerinde, genel kadın olarak tescil edilenler çalıştırılmaz.
- Umuma açık eğlence yerlerinde sahneye münhasır olarak sanatını icra edecek sanatçılar için yukarıdaki belgeler istenmez.
- Müşteri ile beraber yiyip içerek müşterinin eğlenmesini sağlayan konsomatrisler sadece pavyon ruhsatlı yerlerde çalışabilir.

- Yabancıların umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalışmaları yabancılarla ilgili mevzuat hükümlerine göre düzenlenir.
- Turizm işletmeleri personeli, çalışmaları sırasında işlerine ve görev yerlerine uygun, özel ve temiz kıyafet giymelidirler.
- Her işletmede ilk yardım konusunda sertifikalı personel çalıştırılmalıdır.
- Turizm tesislerinde eğitilmiş personel ile hizmet verilmesine özen gösterilmelidir. Yetkili kurum ve kuruluşlardan alınmış sertifikaları bulunan personel de eğitilmiş personel kapsamında değerlendirilir. Tesislerde sağlık, güzellik ve bakım, masaj, su sporları, okçuluk, atıcılık, binicilik gibi üniteler bulunması durumunda bu birimlerde sertifikalı personel çalıştırılmalıdır.
- Umuma açık sıhhi iş yerlerinde görevli personelin hizmet standardını yükseltmek amacıyla eğitim için gerekli önlemler işveren tarafından alınır ve uygulanır.
- Çalışanların tırnakları kısa kesilmiş ve temiz olmalı, ellerinde açık yara ve kesik bulunmamalı, eğer var ise su geçirmez bandaj ile iyice kapatılmalı, iş kıyafetleri temiz olmalıdır, üretim ve servis aşamalarında eldiven, maske ve bone kullanılmalı ve bunun gibi kişisel hijyen kurallarına uyulması sağlanmalıdır.
- Çalışanlar yaka kartı taşımaktadır.
- Öğrenci yurtlarında çalıştırılacak kişilerde ise;
 - Yemek hizmeti veren yurtlarda aşçı ve ihtiyaca göre aşçı yardımcısı ile kaloriferle ısıtılan yurtlarda ateşçi belgeli kaloriferci görevlendirilir. Yemek hizmetleri, hizmet satın alınarak da yürütülebilir. Bu takdirde sözleşme yapılan kuruluş, yurt yönetimine karşı sorumludur.
 - Doktor, sağlık memuru, ayniyat saymanı ve teknisyen dışındaki personelde en az ilköğretim okulu mezunu olma şartı aranır.
 - Yurtlarda çalışacak personelin millî, ahlaki ve insani değerlere saygılı olması ve adli sicil kaydının bulunmaması şarttır aranır.
 - Yurt personelinin çalıştırılmaya başlamadan önce sağlık muayenesinden geçirilme zorunluluğu vardır.
 - Mutfak hizmetlerinde görevli personelin periyodik olarak sağlık muayeneleri yapılmalıdır.
 - Yurt personelinin, sosyal sigortalar kurumunun sigorta esaslarına bağlı olarak en az bir yıl süreli ve yazılı sözleşme ile çalıştırılmaları zorunludur. Sözleşme süresi sona erenlerden göreve devamı uygun görülen personelin sözleşmeleri zamanında yenilenir.
 - Çalıştırılan personel hakkında disiplin hükümleri ile bu yönetmelikte hükme bağlanmayan hususlar için sözleşmelerinde de açıkça belirtilmek kaydıyla mevzuat hükümleri uygulanır (4857 sayılı İş Kanunu ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu). Yurt sahibi gerçek kişinin aynı zamanda yurt müdürü olması hâlinde bağlı olduğu sosyal güvenlik kuruluşunun tabi olduğu mevzuat hükümleri uygulanır.

3.2. Umuma Açık Sıhhi İş Yerlerinin Çalışanlar İçin Taşınması gereken Sağlık ve Sosyal Şartları

- Asli konaklama tesislerinde kadın ve erkek personel için ayrı soyunma yerleri, dolapları, duş, tuvalet ve ortak oturma, dinlenme ve yemek ihtiyaçlarını karşılayan alanlar bulunmalıdır.
- Duş kabinlerinin taban ve duvarları, kolaylıkla temizlenecek malzemeden yapılmalıdır. Yan duvarların ve kapıların yüksekliği 170 santimetreden az olmamalıdır. Yerlerdeki kirli suların kolayca akması için, gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Duş soyunma yerlerinde, kirli havlu ve benzeri malzeme için, özel sepetler ve kâğıt, çöp vb.nin atılması için üstü kenetli özel çöp kutuları bulundurulmalıdır.
- Duşlar, normal temizlik ve bakım dışında, her 15 günde bir, iyice yıkanıp temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.
- Tesis bünyesinde yatakhane bulunması hâlinde yeterli doğal havalandırma ve aydınlatma imkânı, doğal havalandırmanın yeterli olmaması durumunda ise mekanik havalandırma desteği bulundurulmalıdır.
- Yatakhanelerin düzenlenmesinde kişi başına dört metrekare alan esas alınır.
- Pansiyon ve müstakil apart otellerde personel ünitesi yapılması zorunlu değildir.
- Sağlık ve gıda mevzuatı yönünden, çalışanların yerine getirmesi gereken hususlar (tüberküloz taraması, portör muayenesi vb.) ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde aksatılmadan yürütülmelidir.
- Umuma açık yerlerde çalışanlar için yemekhanelerdeki yemek masaları yeter sayıda, kolay silinen ve temizlenen malzeme ile kaplı olmalıdır. Masalarda oturmak için, sıra yerine sandalye tercih edilmeli ve yeteri kadar sürahi, bardak ve içilecek su bulundurulmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalıştırılacak kişilerin taşınması gereken nitelikleri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Bölgenizde bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalıştırılan kişilerin yaşlarını kontrol ederek mevzuatta belirtilen yaş sınırına uyup uymadıklarını kontrol ediniz.➤ Bölgenizde bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalıştırılan kişilerin yetkili idareye bildirilip bildirilmediğinin kontrolünü yapınız.➤ Bölgenizde bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanların saç, tırnak ve diğer vücut bakımlarına dikkat edip etmediklerini kontrol ediniz.➤ Bölgenizde bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinde ilk yardım konusunda sertifikalı personel çalışıp çalışmadığını kontrol ediniz.➤ Bölgenizde bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanların yaka kartlarını kontrol ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanların bulaşıcı hastalığı olmadığına dair resmî sağlık kurumundan alınmış sağlık raporlarının olup olmadığını kontrol ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Bölgenizde bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalıştırılan kişilere ait sağlık raporlarını inceleyiniz.➤ Sağlık raporlarının mevzuatta belirlenen sağlık kurumlarından alınıp alınmadığını inceleyiniz.➤ Sağlık raporunun alınış tarihini kontrol ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanların işe devamı hâlinde altı ayda bir resmî sağlık kurumundan alınmış sağlık raporların kontrol ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sağlık raporlarının düzenli sağlık kuruluşlarından altı ayda bir kontrolde geçip geçmediklerini inceleyiniz.➤ Çalışanların portör muayenelerini mevzuata uygun üzenli yaptırıp yaptırmadıklarını inceleyiniz.

<p>➤ Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanların dinlenme yeri, kıyafet değiştirme kabini, bay ve bayanlar için ayrı tuvalet bulunup bulunmadığının kontrolünü yapınız.</p>	<p>➤ Bölgenizde bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanlara ait dinlenme yeri, kıyafet değiştirme kabini, bay ve bayanlar için ayrı ayrı tuvalet bulunup bulunmadığını inceleyiniz.</p>
<p>➤ Umuma sıhhi dinlenme ve istirahat yerlerinden olan öğrenci yurtlarında çalıştırılacak kişilerin taşınması gereken nitelikleri tespit ediniz.</p>	<p>➤ Yurt personelinin çalıştırılmaya başlamadan önce sağlık muayenesinden geçip geçmediklerini inceleyiniz.</p> <p>➤ Mutfak hizmetlerinden görevli personelin periyodik olarak sağlık muayenelerini yaptırıp yaptırmadıklarını inceleyiniz.</p>
<p>➤ Umuma açık sıhhi iş yerlerinin çalışanlar için gerekli sağlık ve sosyal şartları yerine getirip getirmediğini tespit ediniz.</p>	<p>➤ Bölgenizde bulunan umuma açık sıhhi iş yerlerinin çalışanları için sağlık ve sosyal açıdan mevzuatta belirtilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını inceleyiniz.</p>
<p>➤ Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanlar ile ilgili yapılan kontrole ait denetleme tutanağını düzenleyiniz.</p>	<p>➤ Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanlar ile ilgili yapılan kontrole ait denetleme tutanağında bulunan bölümleri inceleyiniz.</p> <p>➤ Mevzuatta belirtilen yazışma kurallarına uyunuz.</p>
<p>➤ Umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalışanlar ile ilgili yapılan kontrole ait denetleme raporu düzenleyiniz.</p>	<p>➤ Mevzuatta belirtilen yazışma kurallarına uyunuz.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
A) Turizm işletmeleri personeli, görev yerlerine uygun, özel ve temiz kıyafet giymelidir.
B) Her işletmede ilk yardım konusunda sertifikalı personel çalıştırılmalıdır.
C) Pansiyon ve müstakil apart otellerde personel ünitesi yapılması zorunludur.
D) Yatakhanelerin düzenlenmesinde kişi başına dört metrekare alan esas alınır.
E) Kadın ve erkek personel için ayrı soyunma yerleri bulunmalıdır.
2. Aşağıdakilerden hangisi, umuma açık sıhhi iş yerlerinde çalıştırılacak kişilerin yetkili idareye bildirilmesi sırasında eklenen belgelerdendir?
A) Nüfus cüzdanı örneği
B) Adli sicil belgesi
C) Bulaşıcı hastalığı olmadığına dair resmî sağlık kurumundan alınacak sağlık raporu
D) İkametgâh belgesi
E) Hepsi
3. Aşağıda duşlarla ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi, yanlıştır?
A) Her duş, özel bir kabin içine yerleştirilmelidir.
B) Her kabin, birisi yıkanmak, diğeri soyunmak ve giyinmek için iki bölmeden oluşmalıdır.
C) İşçilerin, dışarıdan görülmesi önlenmelidir.
D) Yan duvarların ve kapıların yüksekliği 70 santimetreden az olmamalıdır.
E) Yerlerdeki kirli suların kolayca akması için, gerekli tedbirler alınmalıdır.
4. Aşağıdakilerden hangisi, iş yerlerindeki tuvalet kabinleri için doğru bir koşuldur?
A) Koku çıkmasını önleyecek tedbirler alınmalıdır.
B) Taban ve duvarlar, su geçirmez maddeden yapılmalıdır.
C) Kadın ve erkek tuvaletleri ayrı olmalıdır.
D) Kabinler, insanların bulunduğu kapalı yerlere açılmamalıdır.
E) Hepsi
5. Umuma açık yerlerde çalıştırılacak kişilerde sağlık raporu kaç ayda bir yenilenmelidir?
A) 2 ay
B) 3 ay
C) 6 ay
D) 8 ay
E) 12 ay

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi ikinci sınıf kahvehanelerin taşınması gereken şartlardan değildir?
A) Girişte yeterli büyüklükte bir antre bulunacaktır. Giriş ve salon dahil bütün duvarları yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.
B) Biri bölgesel veya yerel olmak üzere en az üç farklı günlük gazete bulunacaktır.
C) En az 50 farklı kitabın yer aldığı kütüphane kurulacaktır.
D) Giriş ve salonun zemini seramik ve mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert malzeme ile kaplı olacaktır.
E) Garsonlar ve çalışanlar özel kıyafet giyemez.
2. Aşağıdakilerden hangisi oyun yerlerinin taşınması gereken şartlardan değildir?
A) Otomatik veya yarı otomatik, mekanik veya elektronik oyun aletleri arasında mesafe bırakılmayacaktır.
B) Çocuklar ve ebeveynlerin oturabilmeleri için yeterli sayıda koltuk bulundurulacaktır.
C) Gürültünün yayılmasını engellemek üzere ses izolasyonu yapılacaktır.
D) Gürültü çıkaran oyunlar veya oyun aletleri ayrı bir bölümde bulundurulacaktır.
E) Bay ve bayanlara ait sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.
3. Aşağıdakilerden hangisi müstakil eğlence yerlerinin belgelendirilmesinde aranacak koşullardan değildir?
A) Salonda ayrı giriş holü, bu holde bankolu vestiyer ve telefon kabini olacak
B) Sanatçıların sahneye çıkışı için ayrı bir kapı, kadın ve erkek sanatçılar için hazırlık odaları, tuvalet, duş ve lavabolar bulunacak
C) Personel için soyunup-giyinme yerleri ile lavabo, duş, tuvalet bulunacak
D) Mutfak veya içki ve meze hazırlama ve servis yerleri dağıtım bankosu olacak
E) Hepsi
4. Aşağıdakilerden hangisi birinci sınıf berber ve kuaför salonlarının taşınması gereken şartlardan değildir?
A) Çalışma masaları tek tip, kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir mermer veya camdan olması
B) Salonun zemini seramik, mermer veya ahşap parke gibi kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir madde ile kaplı olması
C) Kullanılan tıraş malzemelerinden metal ve plastik olanlarının temizleneceği sterilizatör ve otoklav bulunması
D) Her bir müşteri için aynı havlu ve örtü kullanılması
E) Pencereler dışarıdan içerinin görünmesini engelleyecek şekilde dizayn edilmesi

5. Aşağıdakilerden hangisi umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalıştırılacak kişilerde aranacak şartlardan değildir?
- A) Kanuni istisnalar saklı kalmak üzere; eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık yerlerde on sekiz yaşından küçükler çalıştırılmaz
 - B) Bulaşıcı hastalığı olmadığına dair resmî sağlık kurumundan alınacak sağlık raporu bulunması
 - C) Çalışmanın devamı hâlinde sağlık raporu her altı ayda bir yenilenmesi
 - D) Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde, genel kadın olarak tescil edilenler çalıştırılmaz.
 - E) Müşteri ile beraber yiyip içerek müşterinin eğlenmesini sağlayan konsomatrisler bütün umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalışabilmesi

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	E
3	E
4	B
5	A

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	B
3	E
4	C
5	C

ÖĞRENME FAALİYETİ 3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	D
4	E
5	C

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	E
2	A
3	E
4	D
5	E

KAYNAKÇA

- GÜLER Çağatay, Zakir ÇOBANOĞLU, Aydoğdu Ofset, Ankara, 1996, ISBN 975- 8088-16-5
- <http://rega.basbakanlik.gov.tr/eskiler/2005/08/>
- <http://www.kultur.gov.tr/TR/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFFE2AA2E4A862E80AE7A68898AA874493B>
- <http://www.gaziantepsaglik.gov.tr/yonetim/mevzuat/%C4%B0%C5%9FyeriA%C3%A7mave%C3%87al%C4%B1%C5%9FmaRuhsatlar%C4%B1na.doc>
- <http://www.tusak.saglik.gov.tr/pdf/kitaplar/css21.pdf>
- http://www.semad.org/mevzuat/yonetmelik/isyeriacmavecalismaruhsatlarinailis_kinyonetmelik.pdf
- <http://www.mevzuat.adalet.gov.tr/html/20780.html>
- http://www.rekreasyon.org/?page_id=182